

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

สถานีพัฒนาที่ดินระนอง
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สิงหาคม 2562

แผนการใช้ที่ดิน

ตำบลดรชกรุด อำเภอมืองระนอง

จังหวัดระนอง

สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์ความเป็นมาของหมู่บ้าน/การตั้งถิ่นฐาน	2-3
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-4
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-5
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-9
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-15
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-4
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-4
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	6-2
6.3 แผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1

สารบัญตาราง

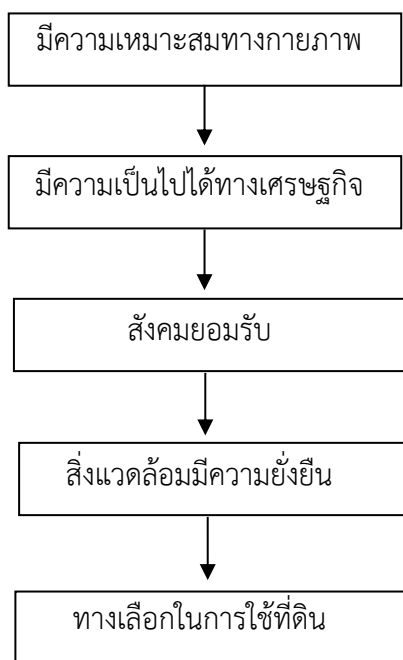
	หน้า
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดระนอง (ปี พ.ศ.2532-2561)	2-7
ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-11
ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนในพื้นที่เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-15
ตารางที่ 2-4 สภาพสังคมเทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปี 2562	2-16
ตารางที่ 2-5 การถือครองที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปีการผลิต 2562	2-19
ตารางที่ 2-6 ลักษณะทั่วไปของประชากร ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปี 2562	2-20
ตารางที่ 2-7 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนเทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562	2-21
ตารางที่ 2-8 รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562	2-21
ตารางที่ 3-1 ทรัพยากรน้ำในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-2
ตารางที่ 3-2 คุณภาพและอัตราการให้น้ำของน้ำใต้ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-4
ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-9
ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-11
ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชหลัก ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	5-14
ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชทางเลือก ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	5-15
ตารางที่ 5-3 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชแซม ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	5-17
ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ และแผนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	6-28
ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563	7-2
ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน	7-4
ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง แผน 4 ปี (2563-2566)	7-5

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2-1 ขอบเขตการปกครองตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-2
รูปที่ 2-2 สภาพภูมิประเทศ ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-5
รูปที่ 2-3 เส้นชั้นน้ำฝนในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2531-2560) ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-8
รูปที่ 2-4 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดระนอง พ.ศ. 2549-2560	2-9
รูปที่ 2-5 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-14
รูปที่ 2-6 การประกอบอาชีพของประชากร ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-18
รูปที่ 2-7 รายได้ครัวเรือน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-22
รูปที่ 2-8 รายจ่ายครัวเรือน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	2-22
รูปที่ 3-1 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-8
รูปที่ 3-2 ทรัพยากรดิน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	3-14
รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์ภาพรวม กรอบแนวคิด DPSIR ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	4-3
รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดระนอง	6-29

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ
สิงหาคม
2562

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) ได้มีการบัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น สถานีพัฒนาที่ดินระนอง จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562

1.3.2 สถานที่ ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลตำบลหรือแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดิน รายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และ กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตาม ประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อร่างแผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน เข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณลี้ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน เขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1993)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนผิวของของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้ หมายถึงดินเพียงอย่างเดียวแต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบันไดและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“**ดิน**” หมายความว่ารวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับ เนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“**ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึงเทวดัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบน พื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่ค่าจุนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วยแร่ธาตุ และ อินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตาม

ขบวนการกำเนิดดิน ที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิด และระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกันเนื่องมาจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และสัณฐาน (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการใช้ที่ดินว่าเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง ที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางของการลงทุน แนวทางของการพัฒนาเทคโนโลยี และเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกันรักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

ตำบลดราชกรูด : เพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน ยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลราชกรูด ตั้งอยู่บริเวณทิศใต้ ของอำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ 121,950 ไร่ (คำนวณจากโปรแกรมสารสนเทศ) มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ รายละเอียดในรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลม่วงกลาง ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร

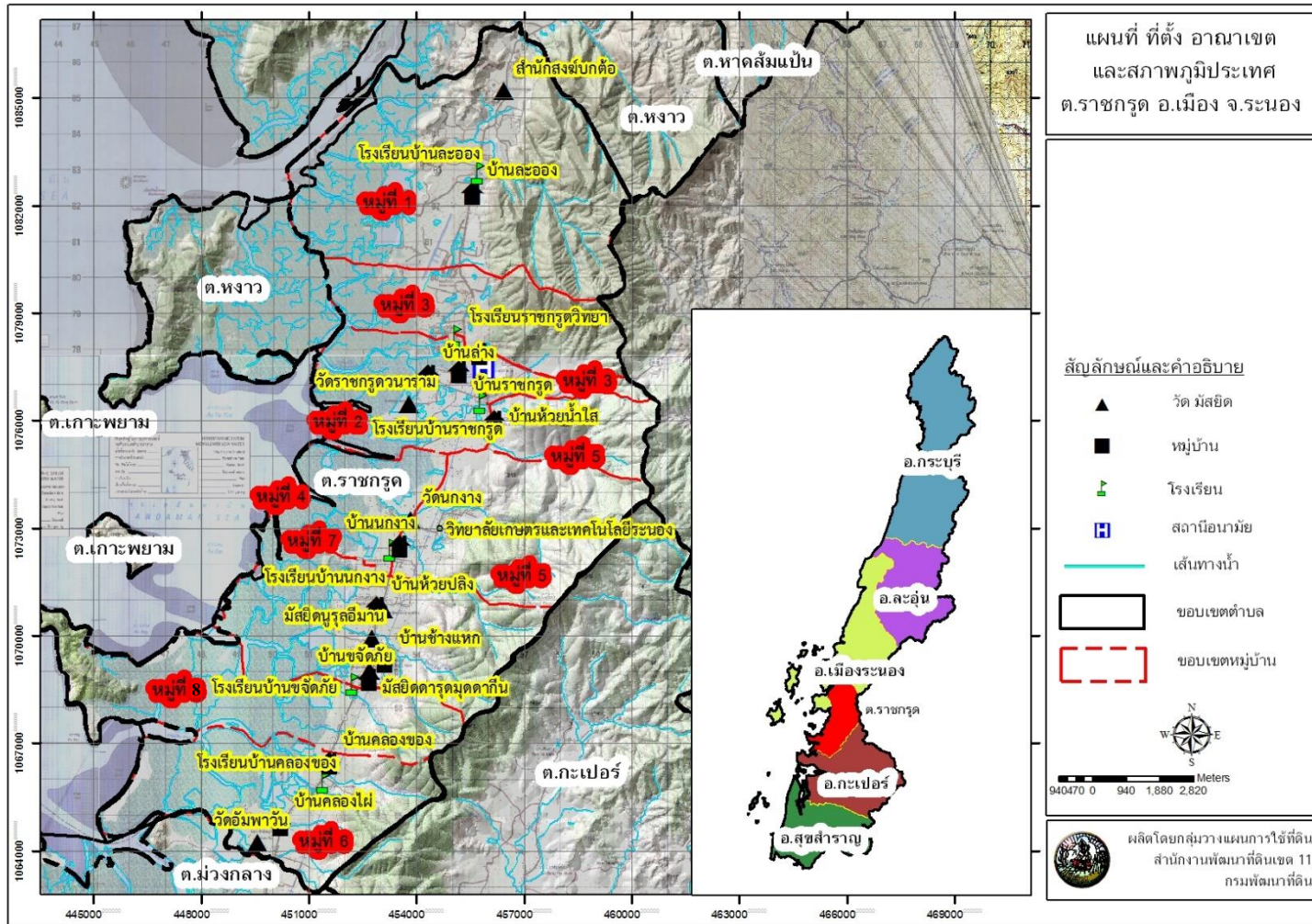
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และ ทะเลอันดามัน
ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น 2561-2565 เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (2562)

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลราชกรูด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านละออง
- หมู่ที่ 2 บ้านล่าง
- หมู่ที่ 3 บ้านราชกรูด
- หมู่ที่ 4 บ้านห้วยน้ำใส
- หมู่ที่ 5 บ้านนกงาง
- หมู่ที่ 6 บ้านคลองของ
- หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง
- หมู่ที่ 8 บ้านขจัดภัย

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น 2561-2565 เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (2562)

รูปที่ 2-1 ขอบเขตการปกครองตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์ความเป็นมาของหมู่บ้าน/ การตั้งถิ่นฐาน

ตำบลราชกรูด เดิมขึ้นกับหัวเมืองกระบี่ มีฐานะทางการปกครองในสมัยนั้นเป็นแขวง ราษฎรมีการตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มบ้านบริเวณปากคลอง ซึ่งจะเพี้ยนทำเรือของชาวบ้าน เพราะการคมนาคมเดินทางโดยทางเรือ ซึ่งมีอยู่หลายท่าเรือเป็นชุมชนเดิม ตามประวัติที่เล่าต่อๆ กันมา ว่ามีพ่อค้าชาวอินเดียมีลูกเรือเป็นชาวเขมร ลาว เดินเรือสินค้าทำการค้าขายกับพื้นที่ฝั่งอันดามัน กับฝั่งอ่าวไทย โดยใช้เส้นทางผ่านจากอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยเดินเท้าข้ามภูเขามาถึงบริเวณท่าเรือและเรียกพื้นที่แถวนี้ว่า “ราชภูฏ” ซึ่งแปลว่า ยอดเขาเจ้า เพราะมียอดเขาสูงคือเขาพ่อตาโขงโดง ปัจจุบันเป็นที่อกเขาที่มีความยาวจาก พังงา – ภูเก็ต และต่อมาชาวบ้านที่อพยพมาเรียกเพี้ยนมาเป็นบ้าน “ราชกรูด” บ้างก็ว่ากันว่าพื้นที่ตั้งของตลาดราชกรูดปัจจุบันนั้น เดิมมีต้นมะกรูดต้นใหญ่อยู่ใจกลาง ผู้คนส่วนใหญ่เรียกว่า “ท่าต้นกรูด” และต่อมาเมื่อมีคนอพยพมาอาศัยมากขึ้น โดยใช้เส้นทางเรือเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีต้นกรูดเป็นจุดเริ่มต้นเดินทาง ต่อมาได้มีนายทุนจากจังหวัดภูเก็ตมาสำรวจแร่ดีบุก และพัฒนาเส้นทางการขนส่ง จนพัฒนามาเป็นถนนเพชรเกษม ตัดผ่านกลางตำบล การเรียกชื่อบ้านท่ากรูด ก็เพี้ยนมาเรื่อยๆ จนเรียกกันปัจจุบันว่า “ราชกรูด” นั่นเอง จาก “องค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูด” มาเป็น “เทศบาลตำบลราชกรูด” โดยการยกฐานะ และจัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2546 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

วิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่ เชิดชูคุณธรรม น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ชนบธรรมนิยม ประเพณี วัฒนธรรม เทศกาลประจำปี ประชาชนยังยึดมั่นในชนบธรรมนิยม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีดังนี้

ประเพณี วัฒนธรรม : จังหวัดระนองมีประเพณีและงานประจำปีที่สำคัญ ซึ่งนิยมปฏิบัติสืบทอดกันมา จนถึงปัจจุบัน ได้แก่

1) **ประเพณีสวดกลางบ้าน** มีการประกอบพิธีทางศาสนา สวดภาณยักษ์ไล่ภูตผีปีศาจทั้งหลาย โดยชาวบ้านทุกครัวเรือนจะตัดผม ตัดเล็บ ห่อด้วยกระดาษขาวหรือกระดาษแดงใส่ลงแพที่ทำด้วยไม้ระกำ และประดับประดารอบ ๆ แพ ด้วยธงแดงที่ทำจากกระดาษสีเมื่อน้ำทะเลหรือน้ำในแม่น้ำขึ้นเต็มทีก็จะมีการปล่อยแพไปตามแม่น้ำถือเป็นการสะเดาะเคราะห์ มีการจัดงาน ๓ วัน ๓ คืน และมีการจัดแสดงมหรสพด้วย กำหนดจัดงานประมาณเดือนเมษายนของทุกปี

2) **ประเพณีเทศน์มหาชาติและพิธีการกวาดข้าวทิพย์** เป็นประเพณีอันดีงามที่มีมาแต่โบราณ เป็นการสืบทอดประเพณีของพุทธศาสนิกชน และสร้างความสามัคคีของประชาชน โดยมีการเทศน์มหาชาติและพิธีการกวาดข้าวทิพย์ กำหนดจัดงานในช่วงเทศกาลตรุษไทย (เดือนเมษายนของทุกปี)

3) **เทศกาลวันวิสาขบูชาและสมโภชพระเจดีย์ดาดู** จัดในวันวิสาขบูชาของทุก ๆ ปี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนชาวระนองและประชาชนชาวพม่าที่นับถือพุทธศาสนาได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีอันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ณ พระเจดีย์ดาดู วัดสุวรรณคีรีวิหาร อำเภอเมืองจังหวัดระนอง กำหนดจัดงานช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

4) **ประเพณีออกพรรษา** ในวันออกพรรษาจะมีประเพณีที่นิยมปฏิบัติกัน คือ ประเพณีตักบาตรเทโว เกิดจากความเชื่อกันว่า ในวันออกพรรษานี้เป็นวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากชั้นดาวดึงส์ ลงมาโปรดมนุษย์โลก เมื่อถึงวันนี้ชาวพุทธจะนำอาหารคาวหวานไปใส่บาตร ซึ่งเป็น

ประเพณีทางศาสนาที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน กำหนดจัดงานในวันออกพรรษาของทุกปี

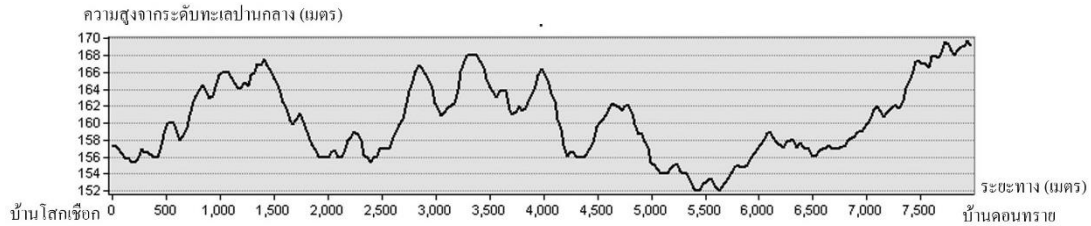
5) **งานเทศกาลถือศีล กินเจ** ความสำคัญ ชาวจีนเชื่อว่าในช่วงเวลาระหว่างวันที่ ๑ เดือน ๙ ถึง วันที่ ๙ เดือน ๙ พระโพธิสัตว์ซึ่งได้อวตารเป็นดาวพระเคราะห์ทั้ง ๙ เสด็จมาเยี่ยมเยียนและดูแลโลกมนุษย์ ชาวบ้านจึงบำเพ็ญกุศล ถวาย พระโพธิสัตว์ด้วยการรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทุกชนิด บางตำนานกล่าวว่าเป็นการปฏิบัติเพื่อรำลึกถึงโอรส ๙ พระองค์ของพระโพธิสัตว์ ซึ่งได้สวรรคตในสนามรบ บางตำนานกล่าวว่า เป็นการบูชาปฐมกษัตริย์ของชาวจีน ๙ พระองค์ เมื่อถึงวันที่ชาวจีนเชื่อว่าพระโพธิสัตว์ได้เสด็จมาเยี่ยมเยียนและดูแลโลกมนุษย์นั้น ประชาชนก็จะแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสีขาว รับประทานอาหารที่ปราศจากเนื้อสัตว์ทุกประเภท และมีผักต้องห้าม คือ กระเทียม หัวหอม กุยช่าย ต้นกระเทียม และใบยาสูบ ต้องปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอย่างเคร่งครัดมีพิธีบูชาองค์พระประธาน งานเทศกาลกินเจและบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อ มีการประทับทรงของเทพเจ้าเพื่อแสดงอิทธิฤทธิ์ได้แก่ ลุยไฟ ปีนบันไดมิด พ่นไฟ ใช้มิดแทงส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น แก้ม แขน ขา ลำตัว ลิ้น ฯลฯ

6) **ประเพณีงานลอยกระทง** เป็นประเพณีที่มีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นประเพณีของพราหมณ์เพื่อบูชา พระเจ้าทั้งสาม คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม ศาสนาพุทธ ก็จัดลอยกระทง เพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ จังหวัดระนองได้จัดประเพณีลอยกระทง ในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี
ผลิตภัณฑ์ในชุมชน คือ กะปิ

2.4 สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สามารถแบ่งออกได้ดังนี้ รายละเอียดในรูปที่ 2-2

- บริเวณที่เป็นหาดทรายและสันทราย (Beach and Beach Ridges) เป็นบริเวณที่เกิดขึ้นจากคลื่นซัดเอาทรายไปกองสะสมบริเวณเหนือหาด ทำให้เกิดแนวสันทรายยาวไปตลอดแนว ขนานไปกับชายฝั่งทะเล สันหาดเหล่านี้เป็นสันหาดแคบ พบบริเวณด้านทิศตะวันออกของตำบล
- บริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล (Mangrove black swamp Forest) บริเวณนี้ได้แก่ บริเวณที่เป็นป่าชายเลนน้ำเค็มหรือป่าโกงกาง เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเสมอ
- บริเวณที่ต่ำราบเรียบ (Low Land) บริเวณนี้ได้แก่พื้นที่ที่ใช้ทำนาเก่า เป็นบริเวณที่ถัดลงมาจากพื้นที่ดอน เป็นพื้นที่ราบลุ่มแคบๆ ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน
- บริเวณที่ดอน (Up Land) เป็นพื้นที่ถัดลงมาจากส่วนที่เป็นภูเขาและเทือกเขา ซึ่งเป็นพื้นที่แนวยาวตลอดแนวเหนือใต้ สันดินริมแม่น้ำ (Levee) มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด (Undulating) ลูกคลื่นลอนชัน (Rolling) ถึงเนินเขาเตี้ย (Hilly) มีความลาดชันตั้งแต่ 2-35 เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่ปลูกยางพารา
- บริเวณพื้นที่ที่เป็นเขาและภูเขา (Slope Complex) ได้แก่พื้นที่ที่เป็นเขาและภูเขา

รูปที่ 2-2 สภาพภูมิประเทศตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2.5 สภาพภูมิอากาศ

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 12 ปี (ช่วงปี พ.ศ. 2549 -2560) ของสถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัดระนอง (ตารางที่ 2-1 และ รูปที่ 2-3) พบว่าตำบลราชกรูด เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ด้านฝั่งตะวันตกได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อย่างเต็มที่ จึงมีฝนตกชุกหนาแน่นกว่าจังหวัดอื่น ๆ และตกเกือบตลอดปี ส่วนฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัดเพราะ อยู่ไกลจากอิทธิพลของอากาศหนาวพอสมควร แต่บางครั้งอาจมีฝนตกได้ เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัดผ่านอ่าวไทยพาเอาฝนมาตก ซึ่งมี 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้อากาศร้อนทั่วไป อากาศจะร้อนจัดที่สุดในเดือนเมษายน แต่ไม่ร้อนมากนักเนื่องจากภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้ทะเล กระแสลมและไอน้ำจากทะเลทำให้อากาศคลายความร้อน ลงไปมาก

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ประเทศไทย และร่องความกดอากาศต่ำจะพัดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ อีกด้วย จึงทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดูฝน และเดือนสิงหาคมจะมีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไป และมี อากาศหนาวเย็น แต่เนื่องจากจังหวัดระนองอยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิจึงลดลงเล็กน้อยเป็นครั้งคราว อากาศจึงไม่หนาวเย็นมากนัก และตามชายฝั่งมีฝนตกทั่วไป แต่มีปริมาณไม่มาก

อุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดปี 27.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 32.1 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน คือ 34.5 องศาเซลเซียส และพบอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 23.8 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม คือ 22.3 องศาเซลเซียส

ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 4,206.6 มิลลิเมตร โดยในเดือนสิงหาคม มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 763.6 มิลลิเมตร และเดือนกุมภาพันธ์ มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ 19.1 มิลลิเมตร

ความชื้นสัมพัทธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 79.5 เปอร์เซ็นต์ สูงสุดในเดือนกันยายนเท่ากับ 86.0 เปอร์เซ็นต์ และต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ เท่ากับ 70.0 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ช่วงฤดูเพาะปลูก ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนรายเดือนเฉลี่ย และค่าศักยภาพการคายระเหยน้ำของพืชรายเดือน

เฉลี่ย (Evapotranspiration : ETo) ซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรม Cropwat for Windows Version 8 โดยพิจารณาจากระยะเวลาช่วงที่เส้นน้ำฝนอยู่เหนือเส้น 0.5 ETo เป็นหลัก เพื่อหาช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช ของตำบลาชกรุด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก จะอยู่ในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนธันวาคม เนื่องจากดินยังคงมีความชื้นหลงเหลืออยู่ พอเพียงพอสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผักอายุสั้นหลังจากหมดฤดูฝนประมาณหนึ่งเดือน และอาจใช้แหล่งน้ำในไร่นาช่วยเสริมการเพาะปลูกได้บ้าง แต่ทั้งนี้ควรวางแผนจัดระบบการปลูกพืชให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

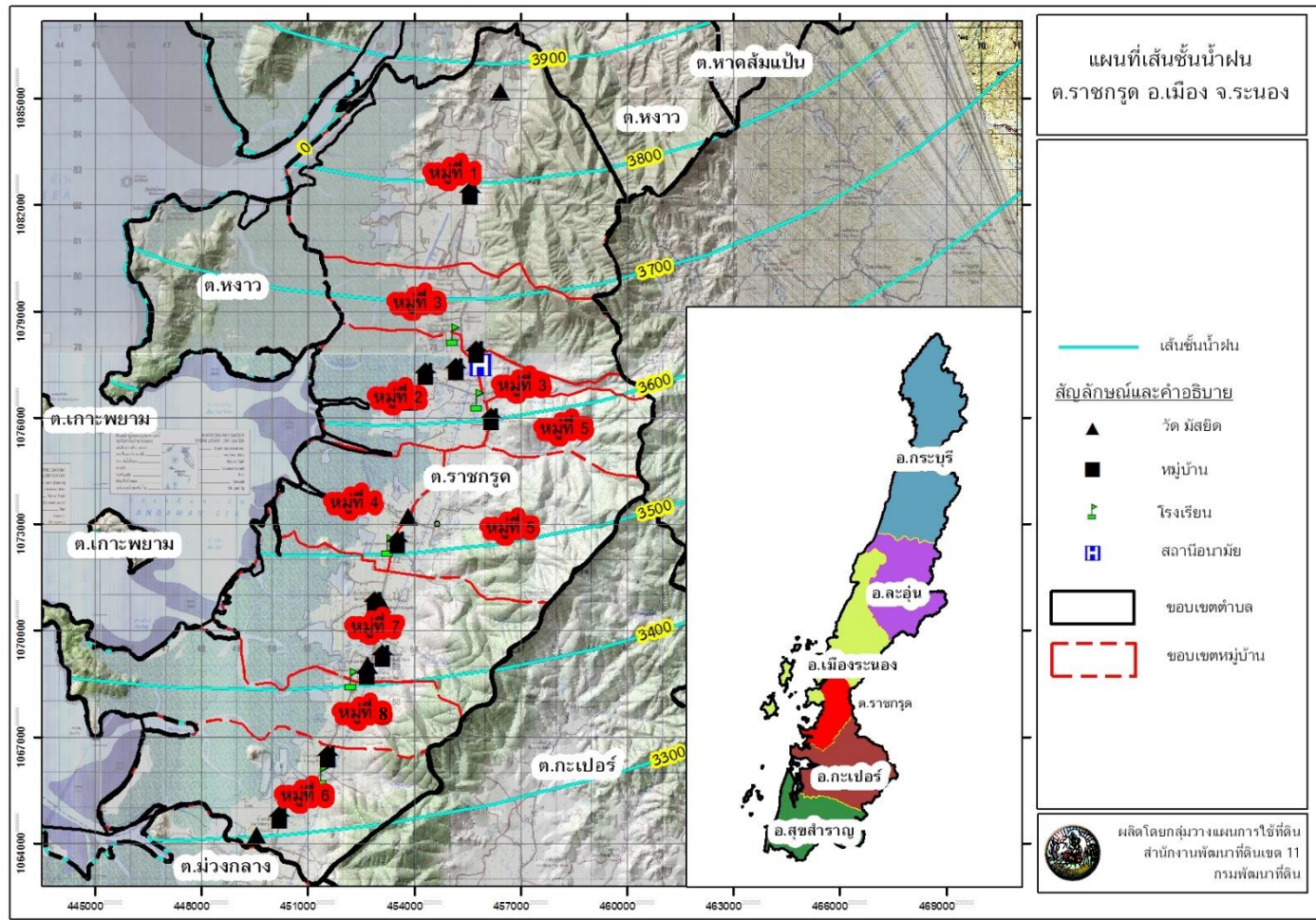
2) ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก แบ่งเป็นช่วงขาดน้ำ มีปริมาณน้ำฝนและการกระจายของฝนน้อยหรือไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืชจะอยู่ในช่วงต้นเดือนมกราคมถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ในช่วงเวลาดังกล่าวถ้าได้รับน้ำชลประทานช่วยก็สามารถปลูกพืชฤดูแล้งได้ ช่วงน้ำมากเกินไปอยู่ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมถึงปลายเดือนสิงหาคม เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมากบริเวณที่ลุ่มหรือบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ อาจเกิดน้ำท่วมซึ่งส่งผลเสียหายกับผลผลิตได้ (รูปที่ 2-4)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ปี พ.ศ.2549-2560)

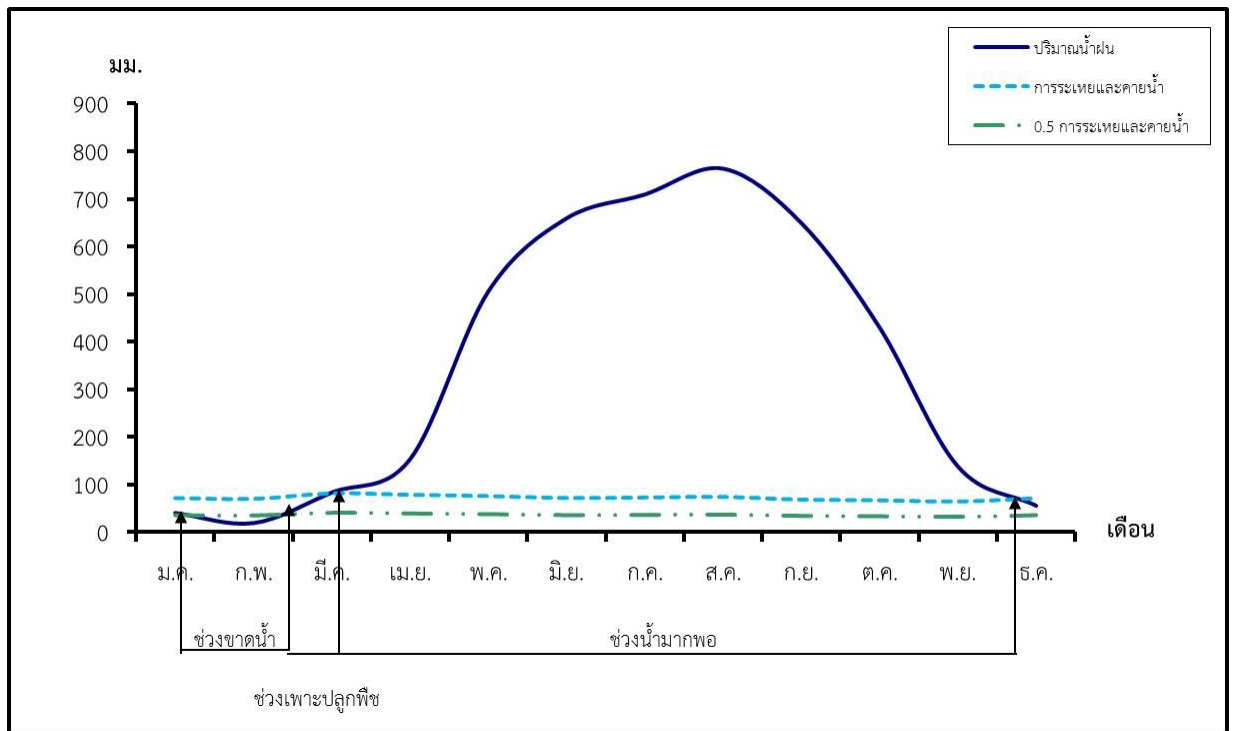
เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ย (°ซ)	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	ความเร็วลม (กม./วัน)	ปริมาณฝน ใช้การ (มม.)	การระเหยและการ คายน้ำอ้างอิง (มม.)
ม.ค.	26.8	73	40.4	74.2	37.8	71.6
ก.พ.	27.6	70	19.1	69.3	18.5	70
มี.ค.	28.5	72	83.3	69.3	72.2	81.5
เม.ย.	28.8	76	153	64.3	115.5	78.6
พ.ค.	27.8	83	505.5	69.3	175.6	76
มิ.ย.	27.4	84	659.1	84.1	190.9	71.7
ก.ค.	27	85	709.3	89.1	195.9	72.9
ส.ค.	26.9	85	763.6	94	201.4	74.1
ก.ย.	26.6	86	649.6	69.3	190	68.4
ต.ค.	26.6	85	429.9	54.4	168	67
พ.ย.	26.8	80	138.1	64.3	107.6	64.5
ธ.ค.	26.6	75	55.7	89.1	50.7	71.3
รวม	-	-	4,206.60	890.7	1,524.10	867.5
เฉลี่ย	27.3	79.5	-	-	-	-

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2561)

หมายเหตุ : * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

รูปที่ 2-3 เส้นชั้นน้ำฝนในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2531-2560) ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

รูปที่ 2-4 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดระนอง พ.ศ. 2549 -2560

หมายเหตุ : จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลราษกรุด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน (2560) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

(1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 6,197 ไร่ หรือร้อยละ 5.10 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 32,841 ไร่ หรือร้อยละ 26.99 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

(2.1) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 23,682 ไร่ หรือร้อยละ 19.46 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน และยางพารา สัก หมากรูด โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ

(1) ปาล์มน้ำมัน เนื้อที่ประมาณ 16,068 ไร่ หรือร้อยละ 13.19 ของเนื้อที่ตำบล ปลูกในทุกหมู่บ้าน

(2) ยางพารา เนื้อที่ประมาณ 6,735 ไร่ หรือร้อยละ 5.53 ของเนื้อที่ตำบล ปลูกในทุกหมู่บ้าน

(2.2) ไม้ผล มีเนื้อที่ 5,989 ไร่ หรือร้อยละ 4.93 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม มังคุด มะม่วงหิมพานต์ มะพร้าว กล้าย และมะละกอ

(2.3) พืชสวน มีเนื้อที่ 35 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ

(2.4) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 215 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(2.8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 2,937 ไร่ หรือร้อยละ 2.41 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงหอย และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้าง

(3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 74,469 ไร่ หรือร้อยละ 60.96 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย

(3.1) ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพพื้นที่ มีเนื้อที่ 1,016 ไร่ หรือร้อยละ 0.84 ของพื้นที่ตำบล

(3.2) ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 38,598 ไร่ หรือร้อยละ 31.55 ของพื้นที่ตำบล

(3.3) ป่าชายเลนรอสภาพพื้นที่ มีเนื้อที่ 339 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล

(3.4) ป่าชายเลนสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 34,405 ไร่ หรือร้อยละ 28.20 ของพื้นที่ตำบล

(4) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 5,305 ไร่ หรือร้อยละ 4.36 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง ทะเล และบ่อน้ำในไร่นา

(4.1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ ลำน้ำ ลำคลองต่างๆ และพื้นที่ที่อยู่ในทะเล มีเนื้อที่ 4,874 ไร่ หรือร้อยละ 4.01 ของพื้นที่ตำบล

(4.1) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ และบ่อน้ำในไร่นา รวมเนื้อที่ 431 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของพื้นที่ตำบล

(5) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ มีเนื้อที่ 3,138 ไร่ หรือร้อยละ 2.59 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อทราย บ่อดิน หาดทราย และพื้นที่กองวัสดุ ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 2-2

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,197	5.10
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	925	0.76
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	2,903	2.39
U401	สนามบิน	2,035	1.67
U405	ถนน	228	0.19
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	14	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	47	0.04
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	36	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	9	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	32,841	26.99
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	39	0.03
A301	ไม้ยืนต้นผสม	209	0.17
A301/A401	ไม้ยืนต้นผสม/ไม้ผลผสม	25	0.02
A301/A408	ไม้ยืนต้นผสม/มะม่วงหิมพานต์	25	0.02
A302	ยางพารา	6,718	5.52
A302/A303	ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน	25	0.02
A302/A419	ยางพารา/มังคุด	10	0.01
A303	ปาล์มน้ำมัน	15,717	12.90
A303/A317	ปาล์มน้ำมัน/หมาก	182	0.15
A303/A401	ปาล์มน้ำมัน/ไม้ผลผสม	203	0.17
A303/A403	ปาล์มน้ำมัน/ทุเรียน	44	0.04
A303/A405	ปาล์มน้ำมัน/มะพร้าว	244	0.20
A303/A419	ปาล์มน้ำมัน/มังคุด	29	0.02
A305	สั๊ก	55	0.05
A317	หมาก	80	0.07
A317/A405	หมาก/มะพร้าว	44	0.04
A317/A408	หมาก/มะม่วงหิมพานต์	33	0.03

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A401	ไม้ผลผสม	5,040	4.14
A405	มะพร้าว	348	0.29
A405/A408	มะพร้าว/มะม่วงหิมพานต์	77	0.06
A405/A419	มะพร้าว/มังคุด	59	0.05
A408	มะม่วงหิมพานต์	363	0.30
A411	กล้วย	75	0.06
A419	มังคุด	10	0.01
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	35	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	35	0.03
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	180	0.15
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	172	0.14
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	75	0.06
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	2,565	2.11
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	125	0.10
F	พื้นที่ป่าไม้	74,469	60.96
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,016	0.84
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	38,598	31.55
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	339	0.28
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	34,405	28.20
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	111	0.09
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	3,138	2.59
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	678	0.56
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	1,589	1.31
M201	พื้นที่ลุ่ม	86	0.07
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	400	0.33
M303	บ่อทราย	18	0.01
M304	บ่อดิน	323	0.27

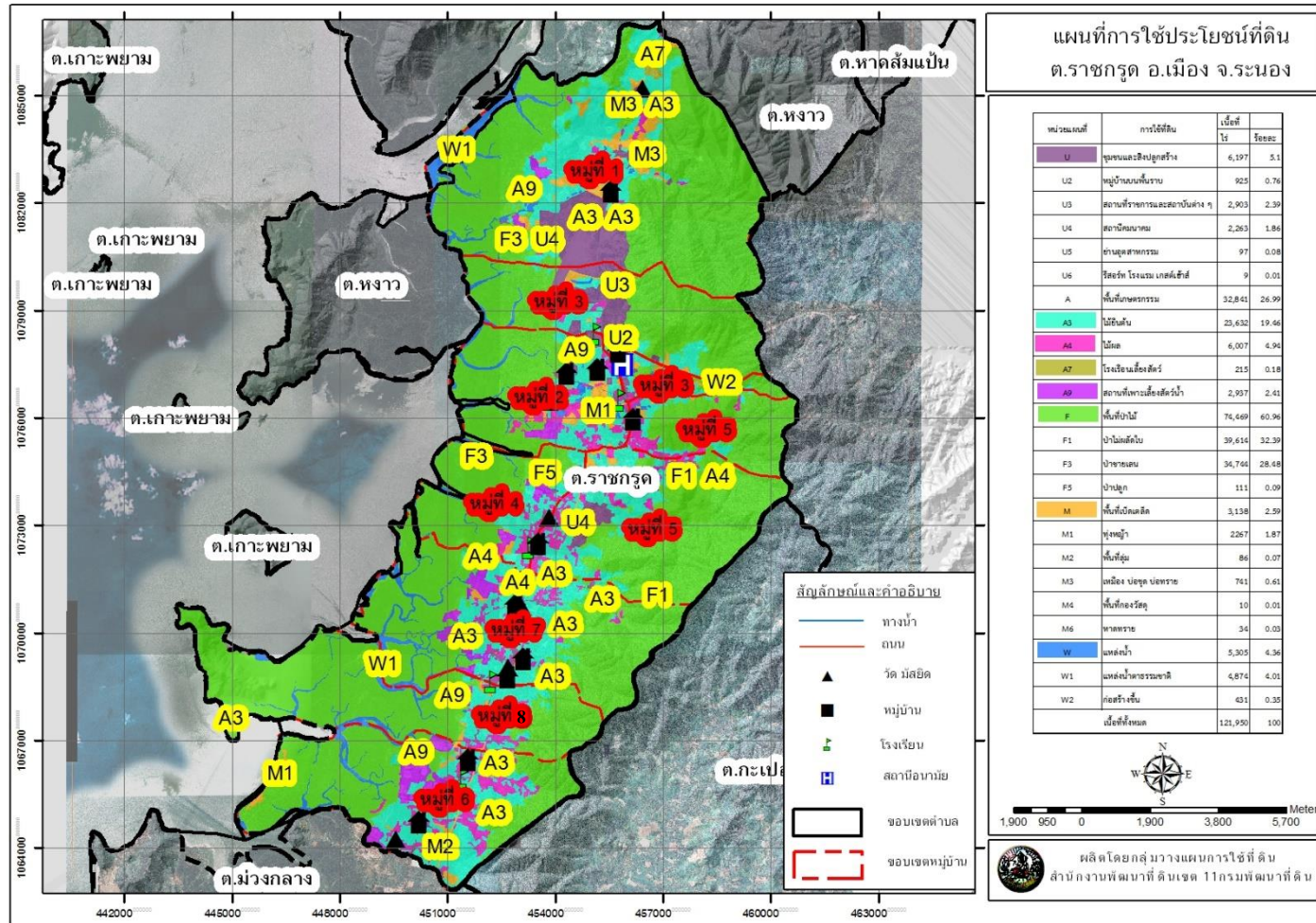
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M401	พื้นที่กองวัสดุ	10	0.01
M601	หาดทราย	34	0.03
W	แหล่งน้ำ	5,305	4.36
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	3,906	3.21
W103	ทะเล	968	0.80
W201	อ่างเก็บน้ำ	209	0.17
W202	บ่อน้ำในไร่นา	222	0.18
เนื้อที่ทั้งหมด		121,950	100.00

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2560)

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: ดัดแปลงจากกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2561)

รูปที่ 2-5 สภาพการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1) สภาพสังคมโดยทั่วไป

(1) ประชากร

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล กรมพัฒนาชุมชน (2562) พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลราชกรูด มีประชากรรวม 5,706 คน จำนวน 2,176 หลังคาเรือน จำนวนครัวเรือนที่มีประชากรมากที่สุด อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง มีประชากร 1,577 คน จำนวนครัวเรือน 525 หลังคาเรือน รองลงมาเป็นหมู่ที่ 1 บ้านละออง มีประชากร 790 คน จำนวนครัวเรือน 339 หลังคาเรือน ตามลำดับ (ตารางที่ 2 - 3)

ตารางที่ 2 - 3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ในพื้นที่เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562

พื้นที่	จำนวนประชากร(คน)			
	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
ตำบลราชกรูด	2,176	2,899	2,807	5,706
หมู่ 1 บ้านละออง	339	454	336	790
หมู่ 2 บ้านกลาง	145	191	180	371
หมู่ 3 บ้านราชกรูด	291	286	302	588
หมู่ 4 บ้านห้วยน้ำใส	188	225	280	505
หมู่ 5 บ้านนกงาง	277	299	336	635
หมู่ 6 บ้านคลองของ	241	250	264	514
หมู่ 7 บ้านห้วยปลิง	525	825	752	1,577
หมู่ 8 บ้านขจัดภัย	170	369	357	726

ที่มา: ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล กรมพัฒนาชุมชน (2562)

(2) สภาพพื้นที่

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านและชุมชน ปี 2562 สภาพทั่วไปของตำบลราชกรูด ได้แก่ แหล่งน้ำ เส้นทางคมนาคม การประกอบอาชีพ และโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ (ตารางที่ 2 - 4)

(2.1) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือน เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากฝายน้ำล้น บ่อบาดาล ระบบประปาหมู่บ้าน (อยู่นอกเขต) ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบกิจการประปาเทศบาลมีกิจการประปาเป็นของตนเอง สามารถให้บริการได้ครอบคลุม 4 หมู่บ้าน 5 ชุมชน คิดเป็น 40 เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้เกือบตลอดทั้งปี ปัญหาคือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากผ่านกระบวนการผลิตน้ำประปาที่ไม่ได้มาตรฐานเนื่องจากแหล่งน้ำ และไม่มีแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาต้องขอใช้จากพื้นที่อื่นทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก ประปาของเทศบาลยังไม่สามารถที่จะผลิตเป็นน้ำประปาได้ ต้องใช้งบประมาณสูงมากในการดำเนินการ ปัจจุบันประชาชนมีประปาใช้ดังนี้

- 1) จำนวนครัวเรือนที่ใช้น้ำประปา 1,075 หลังคาเรือน
- 2) หน่วยงานเจ้าของกิจการประปา ของเทศบาลราชกรุต จำนวน 1 แห่ง
- 3) ปริมาณการใช้น้ำประปาเฉลี่ย 500 – 550 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน
- 4) แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตประปาได้จาก
  - ฝายจากน้ำตกโตนเพชร ผลิตน้ำเป็นกิจการประปา เป็นแหล่งน้ำผิวดิน
  - สระน้ำหนองใหญ่ เป็นแหล่งน้ำผิวดิน
  - แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลผลิตน้ำกิจการประปาของเทศบาล

(2.2) เส้นทางคมนาคม ตำบลราชกรุตมีเส้นทางคมนาคมที่ใช้ติดต่อในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ทางอากาศ มีท่าอากาศยานระนอง มีสายการบินจำนวน 2 สาย ให้บริการ สามเหลี่ยมบินต่อวันจาก กรุงเทพฯ – ระนอง และ ระนอง – กรุงเทพฯ ทางบก มีทางหลวงหมายเลข 4 สายกรุงเทพฯ – สุโขทัย และทางหลวงหมายเลข 4006 สายราชกรุต – หลังสวน

ตารางที่ 2 - 4 สภาพสังคม เทศบาลตำบลราชกรุต อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562

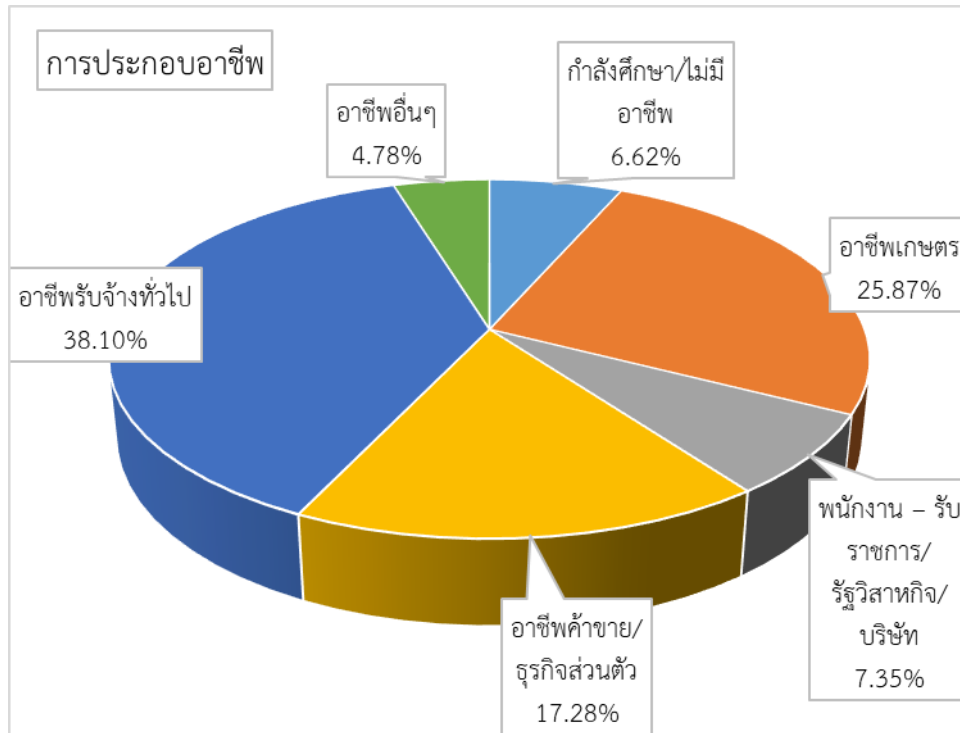
สภาพสังคม	ตำบลราชกรุต
แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือน	
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
ลำคลอง ลำห้วย (สาย)	3
แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (แห่ง)	
ประปา	12
เส้นทางคมนาคม	
ถนนสายหลัก (สาย)	1
ถนนสายรอง (สาย)	15
การประกอบอาชีพ	
กำลังศึกษา/ไม่มีอาชีพ (ร้อยละ)	6.62
อาชีพเกษตร (ร้อยละ)	25.87
พนักงาน – รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/บริษัท (ร้อยละ)	7.35
อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ)	17.28
อาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ)	38.10
อาชีพอื่นๆ (ร้อยละ)	7.78

ตารางที่ 2 - 4 สภาพสังคม เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562 (ต่อ)

สภาพสังคม	ตำบลราชกรูด
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะในหมู่บ้าน (แห่ง)	
สำนักงานเทศบาลตำบล	1
วัด/ที่พักรสงฆ/สำนักสงฆ	6
มัสยิด	3
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/อนุบาล	6
โรงเรียนประถมศึกษา	5
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	1
โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	1
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	2
ที่อ่านหนังสือ/ห้องสมุด	11
ลาน/สนามกีฬา	10
สถานที่พักผ่อน/สวนสาธารณะ	8
สนามเด็กเล่น	9
สถานที่เก็บผลผลิตทางการเกษตรสวนรวม	1
กิจกรรมธนาคารชาว	1
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ	
น้ำตก / ถ้ำ	3

ที่มา: ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านและชุมชน ปี 2562 และแผนการพัฒนสามปี (2562)

(2.3) การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลราชกรูด ประมาณร้อยละ 38.10 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รองลงมาได้แก่ อาชีพเกษตรกร ได้แก่ ปศุกรรม พืช ไร่ ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และปลูกผัก คิดเป็นร้อยละ 25.87 (รูปที่ 2 - 6)

รูปที่ 2 - 6 การประกอบอาชีพของประชากร ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562

(2.4) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ มีวัด/ที่พักสงฆ์/สำนักสงฆ์ 6 แห่ง มัสยิด 3 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/อนุบาล 2 แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. 4 แห่ง โรงเรียนสังกัดพิเศษ 1 แห่ง วิทยาลัยระดับอาชีวศึกษา 1 แห่ง การศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) 1 แห่ง ศูนย์สาธารณสุข (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล) 2 แห่ง ร้านขายยา 1 ร้าน สถานีบริการน้ำมัน 1 แห่ง บริษัท 11 แห่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัด 1 แห่ง ตลาดสด 1 แห่ง ร้านค้าต่างๆ 90 แห่ง และโรงงานฆ่าสัตว์ 1 แห่ง

(2.5) แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ในเขตเทศบาลมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 4 แห่ง มีน้ำตก 3 แห่ง คือ น้ำตกโตนเพชร, น้ำตกกรกลอย และน้ำตกโตนทอง และศาสนสถาน 1 แห่ง คือ วัดนกงาง ซึ่งมีอดีตเกจิอาจารย์ตั้ง

(3) การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี 2562 พบว่าในตำบลราชกรูด เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ 12.31 ไร่ต่อครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรถือครองเป็นโฉนดที่ดิน ร้อยละ 92.30 และเป็น ส.ป.ก. 4 - 01 ร้อยละ 7.70 โดยในส่วนของโฉนดที่ดิน มีพื้นที่รวมคิดเป็นร้อยละ 93.75 ของพื้นที่ถือครองทั้งหมด (ตารางที่ 2 - 5)

ตารางที่ 2 -5 การถือครองที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปีการผลิต 2562

ปี	ประชากร (คน)	การถือครองที่ดิน	
		เฉลี่ยที่ดินทั้งตำบล (ไร่/คน)	เกษตรกร (ไร่/ครัวเรือน)
2562	7,850	3.82	12.31*

ที่มา: แผนการพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. 2561 - 2565 (2562)

* ข้อมูลจากการสำรวจ ปี 2562

(4) หมอдинอาสา กรมพัฒนาที่ดิน หมอдинอาสาในตำบลราชกรูด มีจำนวน 8 ราย คือ

1.	นางอัมพร อ่องสุวรรณ	หมอдинหมู่บ้านละออง
2.	นายอนุสรณ์ หนูนักดี	หมอдинหมู่บ้านกลาง
3.	นางเจียมรัตน์ พลชยะกุล	หมอдинหมู่บ้านราชกรูด
4.	นายเวียง นามักดี	หมอдинหมู่บ้านห้วยน้ำใส
5.	นางเจียมจิตร ยืนยง	หมอдинหมู่บ้านนกงาง
6.	นางวัฒนา งานสม	หมอдинหมู่บ้านคลองของ
7.	นางบรรเทิง ลิหวน	หมอдинหมู่บ้านห้วยปลิง
8.	นายวิศรุช หัสจักร	หมอдинหมู่บ้านขจัดภัย

(5) ลักษณะทั่วไปของประชากร

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ 15 – 60 ปีเต็ม ร้อยละ 99 อ่านเขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ 6 – 14 ปี ร้อยละ 100 ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่าและไม่ได้เรียนต่อมีงานทำ ร้อยละ 99 ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

การศึกษาของประชากรในพื้นที่มี ดังนี้ ศึกษาอยู่ในระบบ ชั้นก่อนประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.22 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 10.73 ระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า (มศ.4-5 หรือ ม.4-6 หรือ ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 4.66 ระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่าหรือ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 3.14 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 4.12 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.05 ประชากรที่จบการศึกษาแล้วและไม่ได้เรียนต่อ จบภาคบังคับ คิดเป็นร้อยละ 40.15 จบชั้นมัธยมปลาย หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 14.77 จบอนุปริญญา หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 3.33 จบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 3.89 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.16 ของประชากรเทศบาลตำบลราชกรูดที่สำรวจทั้งหมด (ตารางที่ 2 - 6)

ตารางที่ 2 - 6 ลักษณะทั่วไปของประชากร ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ปี 2562

ลักษณะทั่วไปของประชากร	
การศึกษา (ร้อยละ)	
ศึกษาอยู่ในระบบ	
ชั้นก่อนประถมศึกษา	3.22
ชั้นป.1 - ม.3	10.73
ชั้นม.ปลาย/เทียบเท่า	4.66
อนุปริญญา/เทียบเท่า	3.14
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	4.12
สูงกว่าปริญญาตรี	0.05
จบการศึกษาแล้วและไม่ได้เรียนต่อ	
จบภาคบังคับ	40.15
จบชั้นม.ปลาย/เทียบเท่า	14.77
จบอนุปริญญา/เทียบเท่า	3.33
จบปริญญาตรี/เทียบเท่า	3.89
สูงกว่าปริญญาตรี	0.16
การมีส่วนร่วมของชุมชน (ร้อยละ)	
ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่ม สหกรณ์ กองทุน	73.30
ครัวเรือนเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร	10.89
ครัวเรือนเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพเกษตร	32.35

ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านและชุมชน ปี 2562 และแผนการพัฒนาสามปี (2562)

2.7.2 ด้านเศรษฐกิจ

(1) รายได้-รายจ่าย

รายได้ของประชากรในพื้นที่ตำบลราชกรูดมาจากการทำเกษตรกรรม รับจ้าง รับราชการ และอาชีพเสริม จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 162,167.57 บาทต่อปี และรายได้อุปโภคเฉลี่ย 61,843.08 บาทต่อปี ในส่วนของด้านรายจ่าย มีรายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 114,758.67 บาทต่อปี และรายจ่ายบุคคลเฉลี่ย 43,763.56 บาทต่อปี เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า รายจ่ายของครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้ไปในการอุปโภค บริโภคที่จำเป็น รองลงมาเป็นต้นทุนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 69.24 และ 16.71 ตามลำดับ (ตารางที่ 2 - 7 และ 2 - 8 รูปที่ 2 - 7 และ 2 - 8)

ตารางที่ 2-7 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562

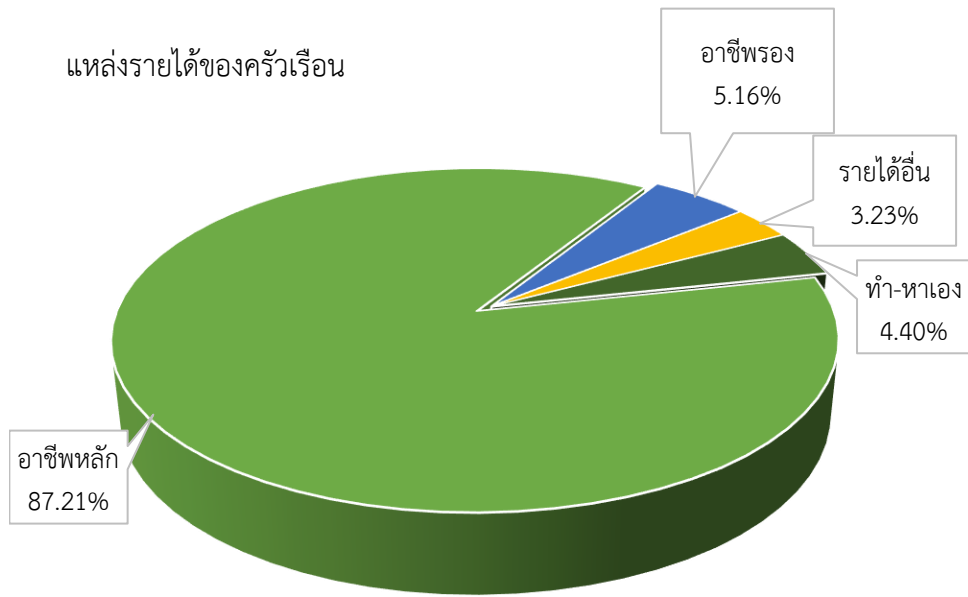
พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้ บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง		
หมู่ที่ 01 บ้าน ละออง	131,162.96	7,785.25	2,098.53	7,477.88	148,524.61	63,733.98
หมู่ที่ 02 บ้าน ล่าง	125,366.21	4,782.07	6,671.72	6,428.97	143,248.97	55,986.79
หมู่ที่ 03 บ้าน ราชกรูด	126,407.56	11,584.88	5,891.07	2,384.54	146,268.04	72,387.76
หมู่ที่ 04 บ้าน ห้วยน้ำใส	134,004.79	276.60	6,553.72	5,985.64	146,820.74	54,658.02
หมู่ที่ 05 บ้าน นกงาง	147,498.92	180.51	2,915.52	4,920.58	155,515.52	67,839.06
หมู่ที่ 06 บ้าน คลองของ	128,381.74	829.88	8,255.60	7,564.32	145,031.54	68,001.17
หมู่ที่ 07 บ้าน ห้วยปลิง	157,956.64	21,358.29	5,653.71	10,161.81	195,130.45	64,960.99
หมู่ที่ 08 บ้าน ขจัดภัย	167,052.94	0.00	5,921.18	10,058.24	183,032.36	42,858.82
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	141,426.14	8,372.66	5,237.68	7,131.09	162,167.57	61,843.08

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

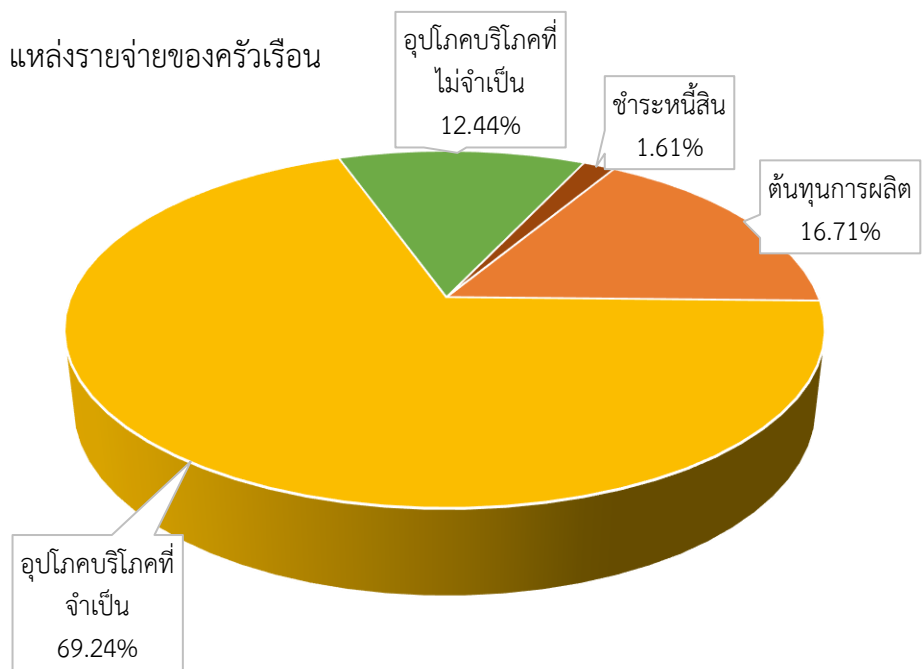
ตารางที่ 2-8 รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน เทศบาลตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายจ่ายของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายจ่าย ครัวเรือน เฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่าย บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	ต้นทุนการผลิต	อุปโภค บริโภค ที่จำเป็น	อุปโภค บริโภค ที่ไม่จำเป็น	ชำระหนี้สิน		
หมู่ที่ 01 บ้าน ละออง	35,819.17	60,947.20	20,541.30	197.64	117,505.32	50,423.17
หมู่ที่ 02 บ้าน ล่าง	11,957.24	96,698.62	6,824.83	151.72	115,632.41	45,193.26
หมู่ที่ 03 บ้าน ราชกรูด	16,931.27	61,173.20	13,592.44	491.47	92,188.37	45,623.84
หมู่ที่ 04 บ้าน ห้วยน้ำใส	9,813.83	107,255.32	598.40	255.32	117,922.87	43,900.00
หมู่ที่ 05 บ้าน นกงาง	4,509.03	96,539.71	9,796.03	166.06	111,010.83	48,425.20
หมู่ที่ 06 บ้าน คลองของ	12,335.68	66,377.18	10,968.88	456.43	90,138.17	42,263.23
หมู่ที่ 07 บ้าน ห้วยปลิง	24,007.30	82,547.89	20,851.93	6,509.14	133,916.27	44,582.14
หมู่ที่ 08 บ้าน ขจัดภัย	25,070.59	83,377.65	16,111.76	958.82	125,518.82	29,391.46
เฉลี่ยรวมทุกพื้นที่	19,180.26	79,456.82	14,275.86	1,845.73	114,758.67	43,763.56

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

รูปที่ 2 - 7 รายได้ครัวเรือน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

รูปที่ 2 - 8 รายจ่ายครัวเรือน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

บทที่ 3

ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ชนิดของป่าไม้ จากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดระนอง ปี 2561 โดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน พบว่าตำบลราชกรูด มีพื้นที่ป่าไม้ 74,469 ไร่ หรือร้อยละ 60.96 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ

(3.1) ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 1,016 ไร่ หรือร้อยละ 0.84 ของพื้นที่ตำบล พบเป็นบริเวณส่วนใหญ่ตอนกลางของตำบล ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ความหมายเหมือน

(3.2) ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 38,598 ไร่ หรือร้อยละ 31.55 ของพื้นที่ตำบล พบเป็นบริเวณส่วนใหญ่ทิศตะวันออกของตำบล ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ความหมายเหมือนอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว ป่าคลองหินกอง ป่าคลองม่วงกลาง ป่าละอุ่น ป่าราชกรูด

(3.3) ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 339 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของพื้นที่ตำบล

(3.4) ป่าชายเลนสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 34,405 ไร่ หรือร้อยละ 28.20 ของพื้นที่ตำบล พบเป็นบริเวณส่วนใหญ่ทางทิศตะวันตกของตำบล ในเขตเตรียมประกาศอุทยานเกาะพยาม อุทยานแหลมสน ป่าคลองหินกอง ป่าคลองม่วงกลาง

(3.5) ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 111 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ตำบล

3.1.2 พื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

(1) เขตป่าอนุรักษ์ เนื้อที่ 100,830 ไร่ หรือร้อยละ 82.68 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ความหมายเหมือน เขตอุทยานแหลมสน เขตอุทยานน้ำตกหงาว และเขตเตรียมประกาศอุทยาน เกาะพยาม เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (โซน C) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ 4 แห่ง คือ ป่าคลองหินกอง ป่าคลองม่วงกลาง ป่าละอุ่น ป่าราชกรูด และเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2

(2) เขตป่าเศรษฐกิจ (โซน E) เนื้อที่ 629 ไร่ หรือร้อยละ 0.5 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ พื้นที่เขตป่า เขตป่าเศรษฐกิจ (โซน E) อยู่ในเขตเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ความหมายเหมือน เขตอุทยานน้ำตกหงาว ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ 2 แห่ง คือ ป่าละอุ่น ป่าราชกรูด และเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ได้แก่ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2

3.1.3 เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีเนื้อที่ 33,075 ไร่ หรือร้อยละ 27.12 ของพื้นที่ตำบล

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

(1) คลองละออง มีต้นกำเนิดจากเขานมสาว มีความยาวประมาณ 8.9 กิโลเมตร ไหลผ่านหมู่ที่ 1 บ้านละออง ตำบลราชกรูด ลงสู่ทะเลอันดามัน

(2) คลองบางนาง มีต้นกำเนิด เขานมสาว มีความยาวประมาณ 5.6 กิโลเมตร เป็นแนวขอบเขตกั้นระหว่าง ตำบลราชกรูดกับตำบลหงาว ไหลผ่านหมู่ที่ 1 บ้านละออง ลงสู่ทะเลอันดามัน

(3) คลองราชกรูด มีต้นกำเนิด เขาพ่อตาโจ้งโด้ง หมู่ที่ 5 บ้านนงาง มีความยาวประมาณ 10.00 กิโลเมตร เป็นแนวเขตกั้นระหว่างหมู่ที่ 4 กับหมู่ที่ 3 ไหลผ่านหมู่ที่ 4 บ้านห้วยน้ำใส หมู่ที่ 3 บ้านราชกรูด และหมู่ที่ 2 บ้านล่าง ลงสู่ทะเลอันดามัน

(4) ห้วยน้ำใส มีต้นกำเนิดจากเขาพ่อตาโจ้งโด้ง อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 4 บ้านห้วยน้ำใส มีความยาวประมาณ 10.00 กิโลเมตร เป็นแนวกั้นระหว่าง หมู่ที่ 3 บ้านราชกรูด กับหมู่ที่ 4 บ้านห้วยน้ำใส

(5) ห้วยนงางน้อย มีต้นกำเนิด เขาพ่อตาโจ้งโด้ง อยู่ในหมู่ที่ 5 บ้านนงาง มีความยาวประมาณ 9.3 กิโลเมตร เป็นแนวเขตกั้นระหว่างหมู่ที่ 4 บ้านห้วยน้ำใส และหมู่ที่ 5 บ้านนงาง ลงสู่ทะเลอันดามัน

(6) ห้วยนงาง มีต้นกำเนิด เขาพ่อตาโจ้งโด้ง อยู่ในหมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง มีความยาวประมาณ 5.7 กิโลเมตร หมู่ที่ 5 บ้านนงาง ลงสู่ห้วยนงางน้อย บริเวณวัดนงาง

(7) คลองลาวนอน มีต้นกำเนิด เขาพ่อตาโจ้งโด้ง หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง มีความยาวประมาณ 8.1 กิโลเมตร ไหลผ่าน หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง และหมู่ที่ 8 บ้านขจัดภัย ลงสู่ทะเลอันดามัน

(8) คลองลัดโนด มีต้นกำเนิด เขาพระนารายณ์ เป็นแนวเขตกั้น ตำบลราชกรูดกับตำบลม่วงกลาง หมู่ที่ 6 บ้านคลองของ มีความยาวประมาณ 8.1 กิโลเมตร ลงสู่ทะเลอันดามัน

3.2.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีการพัฒนาแหล่งน้ำ ประกอบด้วยโครงการชลประทานขนาดเล็ก บ่อบาดาล และบ่อน้ำตื้น ดังนี้

(1) โครงการชลประทานขนาดเล็ก 8 แห่ง

(2) จำนวนบ่อบาดาล 14 แห่ง

(3) แหล่งน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด 1,260

ลูกบาศก์เมตร 32 บ่อ

ตารางที่ 3-1 ทรัพยากรน้ำในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ เพื่อการเกษตร	
คลอง (สาย)	5
ห้วย (แห่ง)	2
น้ำตก (แห่ง)	3
แหล่งน้ำที่มีการพัฒนา เพื่อการเกษตร	
ฝาย (แห่ง)	3
อ่างเก็บน้ำ (แห่ง)	2
สระเก็บน้ำ (แห่ง)	2
บ่อบาดาลเพื่อการเกษตร (แห่ง)	14

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ก) แหล่งน้ำใต้ดิน จากข้อมูลธรณีฐานมาตรฐานมาตราส่วน 1:1,000,000 กรมทรัพยากรธรณี (2556) นำมาวิเคราะห์ชั้นน้ำที่พบในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง รายละเอียดดังนี้

(1) ชั้นหินอุ้มน้ำหินชุดมหาสารคาม (Maha Sarakham Aquifers : Ms) มีลักษณะปิดทับด้วยชั้นบางๆ ของกรวดทรายและดินเหนียว ประกอบด้วย หินทรายแป้ง หินดินดาน บางส่วนมีหินทรายเม็ดละเอียดมีชั้นของเกลือหิน (Rock salt) อยู่ด้านล่าง ฉะนั้น การพัฒนาน้ำบาดาลควรจะมีควมลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้ โอกาสที่จะได้น้ำเค็มจะสูงปริมาณน้ำ โดยเฉลี่ยจะอยู่ที่ 2-10 บาทก์เมตรต่อชั่วโมง บางพื้นที่จะมีปริมาณน้อยกว่า 2 ลูกบาทก์เมตรต่อชั่วโมง ในขณะที่บางแห่งจะมีปริมาณ 10-20 ลูกบาทก์เมตรต่อชั่วโมง หรือสูงมากกว่า 20 ลูกบาทก์เมตรต่อเซนติเมตร คุณภาพน้ำส่วนใหญ่จะจัดบางพื้นที่คุณภาพน้ำจะกร่อยหรือเค็ม ซึ่งจะปรากฏกระจายเป็นหย่อมอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นที่ลุ่ม หรือที่ต่ำ เป็นพื้นที่ทั้งหมดของตำบลปอการ ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 19,872 ไร่ รายละเอียดดังรูปที่ 3-1

ข) คุณภาพน้ำใต้ดินและศักยภาพในการพัฒนาน้ำใต้ดิน

ในการศึกษาคุณภาพน้ำใต้ดินของตำบลปอการ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พิจารณาจากอัตราการให้น้ำ (yield) และปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า (TDS) เพื่อหาเนื้อที่ที่ควรส่งเสริมให้มีการจัดการน้ำและการพัฒนาน้ำใต้ดินให้เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรและการอุปโภคบริโภค ได้ดำเนินการสำรวจและตรวจพบว่ามีพื้นที่ที่มีอัตราการให้น้ำในช่วง <2 ลูกบาทก์เมตรต่อชั่วโมง มีเนื้อที่มากที่สุด จำนวน 14,989 ไร่ หรือร้อยละ 75.42 ของเนื้อที่ตำบล และพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า 500-1,500 มิลลิกรัมต่อลิตร เนื้อที่ 8,325 ไร่ หรือร้อยละ 41.89 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งสามารถนำน้ำมาใช้เพื่อการเกษตรมากกว่าการใช้เพื่ออุปโภค หากนำมาบริโภคต้องผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียดตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551) รายละเอียดดังตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-2

เมื่อพิจารณาร่วมกับแผนที่อุทกธรณีวิทยา ซึ่งเป็นแผนที่ที่อธิบายลักษณะชั้นหินอุ้มน้ำ จะเห็นว่าบริเวณพื้นที่ที่มีอัตราการให้ อยู่ในช่วง <2 ลูกบาทก์เมตรต่อชั่วโมง อยู่ในบริเวณชั้นหินอุ้มน้ำชุดมหาสารคามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบริเวณนี้พบชั้นของเกลือหินอยู่ด้านล่าง ฉะนั้น การพัฒนาน้ำบาดาลควรมีความลึกประมาณ 15-40 เมตร ถ้าลึกมากกว่านี้โอกาสที่จะได้น้ำเค็มจะสูง เกษตรกรบางรายได้ดำเนินการขุดไปแล้วพบว่าฤดูแล้งจะทำให้น้ำบริเวณดังกล่าวมีรสกร่อยและเค็ม

ตารางที่ 3-2 คุณภาพและอัตราการให้น้ำของน้ำใต้ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

อัตราการให้น้ำ (ลบ.ม./ชม.)	ปริมาณของแข็ง ที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
Yield <2	<500	6,664	33.53
	500-1,500	8,325	41.89
Yield <5	1,500	4,883	24.58
ผลรวมทั้งหมด		19,872	100.00

หมายเหตุ : Yield คือ อัตราการให้น้ำ มีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

: Tds (Total dissolved solid) คือ ปริมาณของแข็งที่ละลายเจือปนอยู่ในน้ำซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่า มีหน่วยเป็นมิลลิกรัมต่อลิตร

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2558)

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สามารถสรุปหน่วยแผนที่ดิน ได้ดังนี้

3.3.1 ชุดดินนาทอน เป็นดินลิกปานกลาง ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนดินเหนียว สีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลืองและมีสีผสมของหินดินดานผุ (weathered shale) ภายใต้อายุระหว่าง 50-100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ตลอดหน้าตัดดิน การระบายน้ำ ดี การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ข้อจำกัด เป็นดินที่มีความลาดชันสูง และความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากชุดดินนี้พบในบริเวณที่มีความลาดชัน การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ดินบริเวณนี้ต้องมีการอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการทำขั้นบันไดและปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันการกร่อนของดินและรักษาความชื้นในดิน การใช้ปุ๋ยเคมีควรให้แต่น้อยและบ่อยครั้ง

ชุดดินนาทอน พบ 4 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 1,925 ไร่ หรือร้อยละ 1.58 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,462 ไร่ หรือร้อยละ 1.20 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clD ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 452 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clE ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของพื้นที่ตำบล

3.3.2 ชุดดินปากจั่น เป็นดินสีกรมกาด ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีผสมของสีน้ำตาล น้ำตาลปนเทา เหลืองและแดง พบจุดประสีต่างๆ ปฏิกริยาดีนเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน การระบายน้ำ ดี การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปานกลาง

ข้อจำกัด ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำและสภาพพื้นที่ค่อนข้างมีความลาดชัน

ข้อเสนอแนะ เป็นดินที่มีความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์สำหรับการทำสวนผลไม้ และสวนยางพารา แต่มีข้อจำกัดที่สภาพพื้นที่ที่มีความลาดชัน ทำให้ดินขาดน้ำและมีการชะล้างหน้าดิน จึงควรมีการจัดการที่ดี โดยการปลูกพืชคลุมดินและทำชั้นบังแดด ตลอดจนมีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมด้วย ในฤดูแล้งหรือในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนานๆ ควรมีการชลประทานเข้าช่วย

ชุดดินปากจั่น พบ 4 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 9,150 ไร่ หรือร้อยละ 7.49 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Pac-clA ชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,721 ไร่ หรือร้อยละ 5.51 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pac-clB ชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,175 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pac-f-lB ดินคล้ายชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 773 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pac-f-lC ดินคล้ายชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 481 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของพื้นที่ตำบล

3.3.3 ชุดดินพังงา เป็นดินสีกรมกาด ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียว มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดีนเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5) การระบายน้ำ ดี การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน เร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ข้อจำกัด ดินมีความลาดชัน และเนื้อดินเป็นดินปนทราย

ข้อเสนอแนะ ดินนี้เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม แต่ดินมีความลาดชัน ในการใช้ประโยชน์บริเวณนี้ ต้องมีการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการทำชั้นบังแดดและปลูกพืชคลุมดิน

ชุดดินพังงา พบ 4 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 9,402 ไร่ หรือร้อยละ 7.71 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclA ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,671 ไร่ หรือร้อยละ 2.19 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclB ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,368 ไร่ หรือร้อยละ 4.40 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pga-sclC ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 999 ไร่ หรือร้อยละ 0.82 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pga-f-slc ดินคล้ายชุดพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 364 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของพื้นที่ตำบล

3.3.4 ชุดดินภูเก็ต เป็นดินเหนียวลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทราย มีสีแดงปนเหลืองหรือสีแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 5.0-5.5) ตลอดหน้าตัดดิน การระบายน้ำ ดี การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน เร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

ข้อจำกัด ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและพื้นที่ที่มีความลาดชัน

ข้อเสนอแนะ เป็นดินที่เหมาะสมในการปลูกยางพารา ทำสวนผลไม้และพืชไร่ต่างๆ ไปแต่ในการใช้ประโยชน์ควรมีการจัดการที่ดี โดยการทำชั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน และใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ชุดดินภูเก็ต พบ 5 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 3,095 ไร่ หรือร้อยละ 2.55 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Pk-sclA ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 569 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pk-sclB ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 970 ไร่ หรือร้อยละ 8.80 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pk-sclC ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 379 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pk-f-slB ดินคล้ายชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 555 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Pk-f-slc ดินคล้ายชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 622 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของพื้นที่ตำบล

3.3.5 ชุดดินรือเสาะ เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง พบเกลือแร่ไม่กาทลอด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน การ

ระบายน้ำ ดี การซึมผ่านได้ของน้ำ เร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปานกลาง

ข้อจำกัด ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและมักขาดน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนานๆ

ข้อเสนอแนะ เป็นดินที่เหมาะสมในการทำสวนผลไม้ แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และในบริเวณนี้ เป็นแหล่งปลูกผลไม้ที่สำคัญของภาคใต้ ในบางช่วงของปีต้องมีการชลประทานเข้าช่วย ส่วนในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างต่ำในปีที่มีฝนตกชุกและหนักอาจประสบปัญหาหน้าท่วมอย่างฉับพลันและอาจทำให้พืชที่ปลูกเกิดความเสียหายได้

ชุดดินรือเสาะ พบ 1 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 1,408 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ro-silA ชุดดินรือเสาะ เนื้อดินบนเป็นดินทราย ปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,408 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของพื้นที่ตำบล

3.3.6 ชุดดินตะกั่วทุ่ง เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช สีดำหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.5-6.5) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช สีเทาปนน้ำเงินของตะกอนน้ำทะเลที่มีกรดกำมะถันเกิดขึ้น ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.5) การระบายน้ำ ค่อนข้างช้า การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า ความอุดมสมบูรณ์ของดินสูง

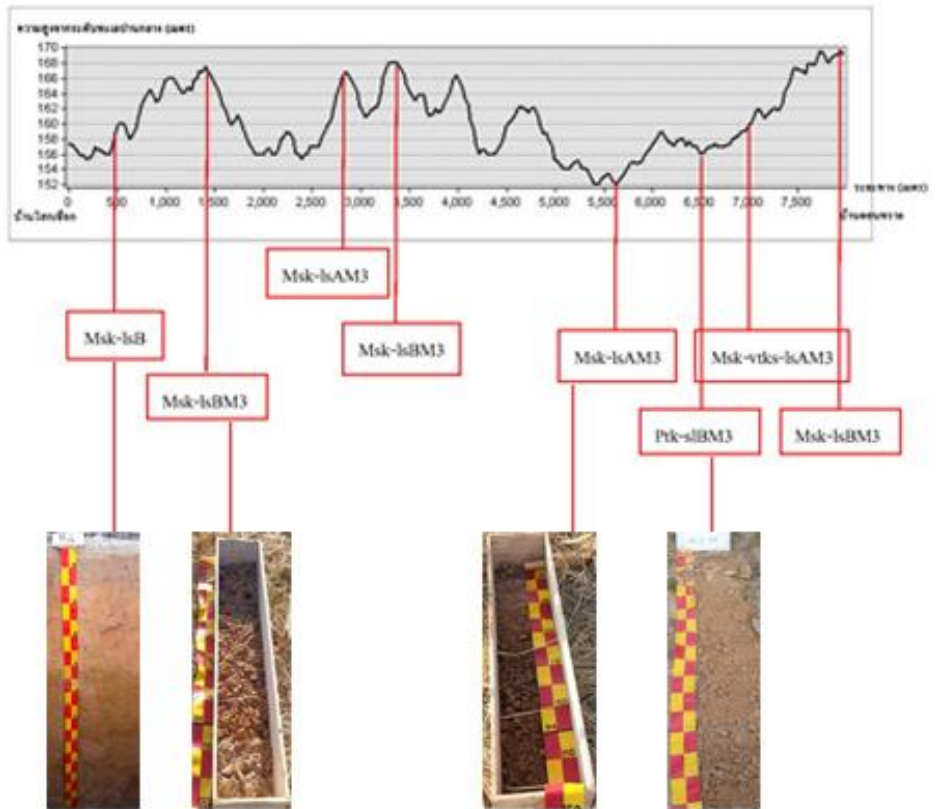
ข้อจำกัด เป็นดินเลน น้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ และเป็นดินที่กำลังมีกรดกำมะถันเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ ไม่เหมาะสมทางการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าชายเลนตามธรรมชาติ หรืออนุรักษ์ไว้เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ

ชุดดินตะกั่วทุ่ง พบ 2 หน่วยแผนที่ดิน มีเนื้อที่ 36,517 ไร่ หรือร้อยละ 29.95 ของพื้นที่ตำบล คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Tkt-silA ชุดดินตะกั่วทุ่ง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 34,945 ไร่ หรือร้อยละ 28.66 ของพื้นที่ตำบล

- หน่วยแผนที่ดิน Tkt-rb-silA ดินคล้ายดินตะกั่วทุ่งที่มีการยกร่อง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,572 ไร่ หรือร้อยละ 1.29 ของพื้นที่ตำบล โดยมีรายละเอียดในรูปที่ 3-3

รูปที่ 3-1 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Ntn-clC	ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	1,462	1.20
Ntn-clD	ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	452	0.37
Ntn-clE	ชุดดินนาทอน เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์	11	0.01
Pac-clA	ชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	6,721	5.51
Pac-clB	ชุดดินปากจั่น เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,175	0.96
Pac-fl-lB	ดินคล้ายชุดดินปากจั่นที่เป็นดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	773	0.63
Pac-fl-lC	ดินคล้ายชุดดินปากจั่นที่เป็นดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	481	0.39
Pga-sclA	ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	2,671	2.19
Pga-sclB	ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	5,368	4.40
Pga-sclC	ชุดดินพังงา เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	999	0.82
Pga-fl-sclC	ดินคล้ายชุดดินพังงาที่เป็นดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	364	0.30
Pk-sclA	ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	569	0.47
Pk-sclB	ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	970	0.80
Pk-sclC	ชุดดินภูเก็ต เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	379	0.31
Pk-fl-sclB	ดินคล้ายชุดดินภูเก็ตที่เป็นดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	555	0.46

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ต่อ)

หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Pk-fl-slC	ดินคล้ายชุดดินพังงาที่เป็นดินร่วนละเอียด เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	622	0.51
Ro-silA	ชุดดินรือเสาะ เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,408	1.15
Sng-rb-slA	ดินคล้ายชุดดินสงขลาที่มีการยกร่อง เนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	50	0.04
Tkt-siclA	ชุดดินตะกั่วทุ่งที่มีการยกร่อง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	34,945	28.66
Tkt-rb-siclA	ดินคล้ายชุดดินตะกั่วทุ่ง เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,572	1.29
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	45,010	36.91
AQ	ที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	200	0.16
Beach	สถานที่ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์	34	0.03
Farm	สถานที่ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์	180	0.15
SP	สถานที่เลี้ยงกุ้ง	2,737	2.24
Pit	บ่อขุด	745	0.61
U	ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	6,197	5.08
W	แหล่งน้ำ	5,300	4.35
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		121,950	100.00

ที่มา : กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2561) ปรับปรุงโดย กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน (2562)

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

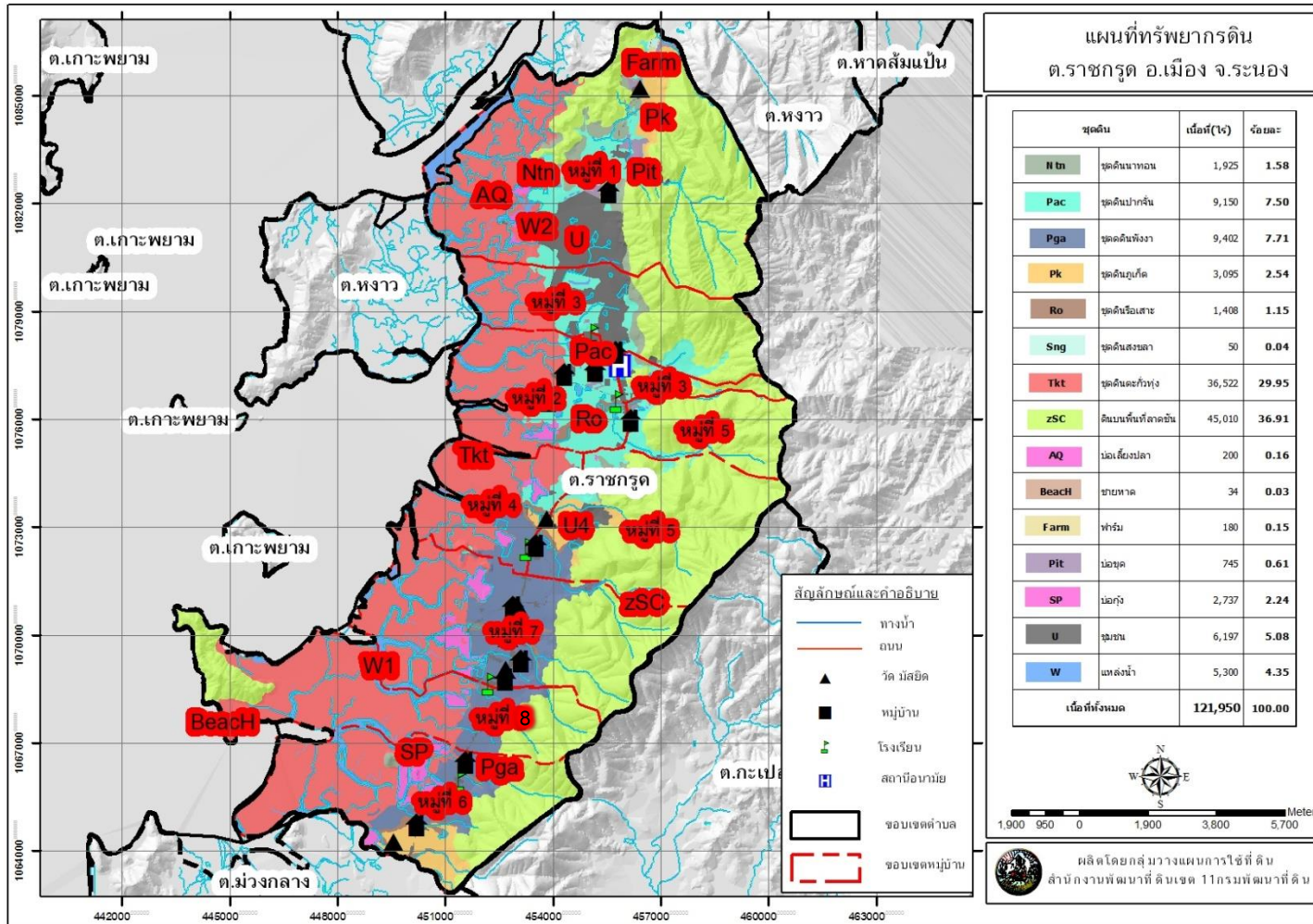
หน่วยแผน ที่ดิน	ความลาดชัน	การระบายน้ำ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน (CEC)	ความอิ่ม ตัวเบส (BS)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Bh-nc-lsA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	110	0.28
Bu-silA	0-2	ค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	37	0.09
Bu-rb-silA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	118	0.30
Chl-sclA	0-2	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	609	1.56
Chl-slA	0-2	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	70	0.18
Klt-clC	5-12	ดีปานกลางถึงดี	ปานกลาง	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	348	0.89
Klt-clD	12-20	ดีปานกลางถึงดี	ปานกลาง	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	483	1.23
Ko-sclA	0-2	เลว	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	30	0.08
Ko-f-sclA	0-2	เลว	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	39	0.10
Ko-rb-sclA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	71	0.18
Ko-f,rb-sclA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	116	0.30
Ll-clA	0-2	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	>150	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	28	0.07
Ll-clB	2-5	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	>150	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	326	0.83
Ntn-clB	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	546	1.39
Ntn-clC	5-12	ดี	ต่ำ	ต่ำ	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	1,912	4.88

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาด ชัน	การระบายน้ำ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน (CEC)	ความอิ่ม ตัวเบส (BS)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Ntn-clD	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	50-100	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	152	0.39
Ntn-d-clB	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	325	0.83
Pga-sclB	2-5	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	3,687	9.42
Pga-sclC	5-12	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	525	1.34
Pk-sclC	5-12	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	1,401	3.58
Pk-sclD	12-20	ดี	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	482	1.23
Sng-sIA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	271	0.69
Sng-rb-sIA	0-2	ดีปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	>150	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	971	2.48
Tkt-siIA	0-2	เลวมาก	สูง	ต่ำ	<50	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	5,700	14.56
Tkt-rb-siIA	0-2	เลวมาก	สูง	ต่ำ	<50	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง	430	1.10
SC	> 35	-	-	-	-	-	-	-	-	10,685	27.30
AML	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0.01
AQ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0.01
Farm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0.01
ML	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	0.16

ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาด ชัน	การระบายน้ำ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน (CEC)	ความอิ่ม ตัวเบส (BS)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดม สมบูรณ์	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Pit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	0.04
SP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,701	6.90
U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,495	14.03
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,395	3.56
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										39,156	100.00

รูปที่ 3-2 ทรัพยากรดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 4.1.1 พื้นที่ (Area)
- 4.1.2 หน้าที่ขององค์กร (Function)
- 4.1.3 ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- (1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- (2) ความต้องการของชุมชน
- (3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- (4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการคือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

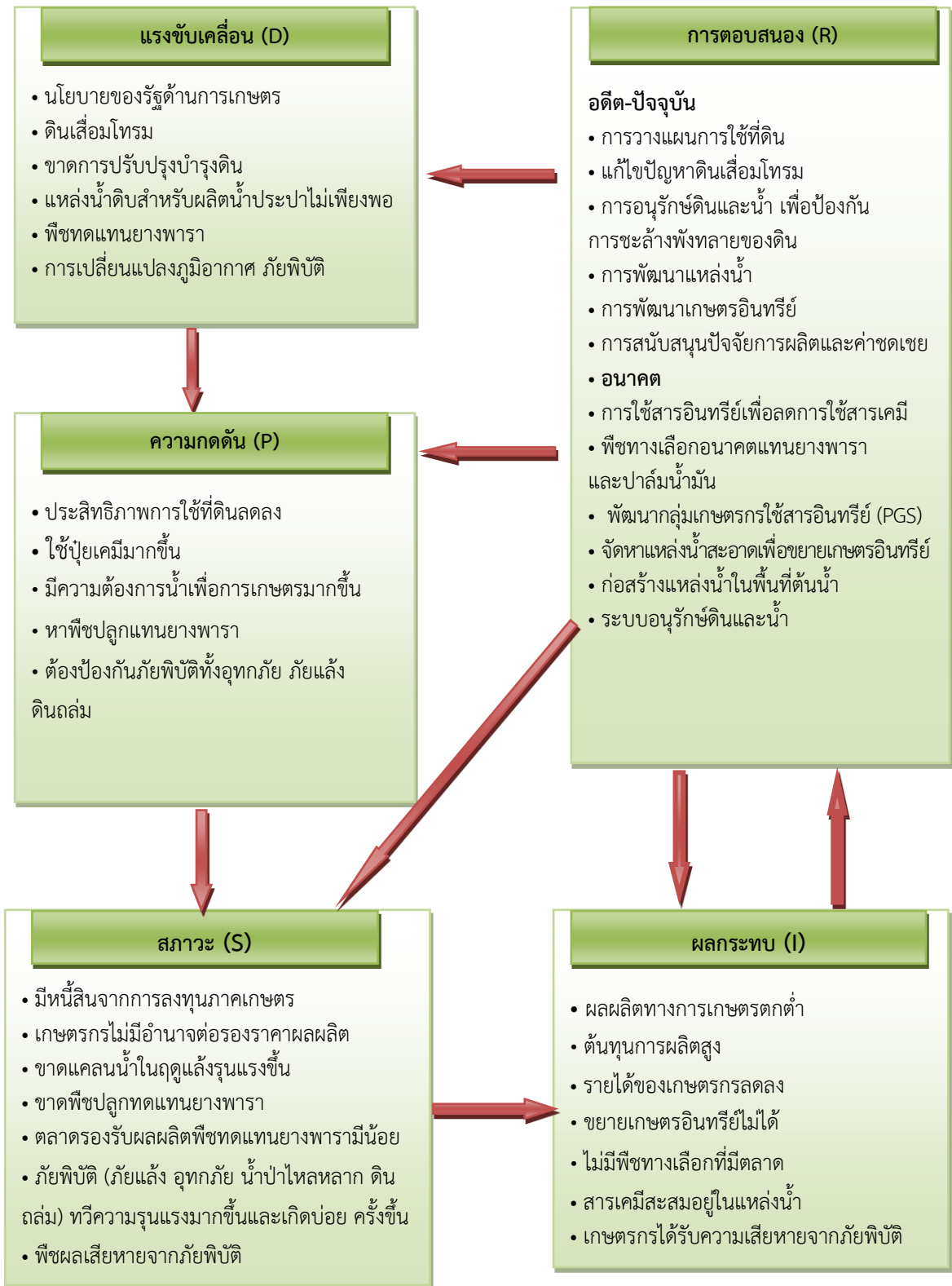
ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- (1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- (2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- (3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- (4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี **“กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”** ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของ ส่วนราชการต่างๆ

การวิเคราะห์จะเริ่มต้นด้วยการนำกรอบแนวคิด DPSIR ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แสดงถึงปัจจัยขับเคลื่อน (Driver: D) หรือสาเหตุของปัญหา และไปสร้างความกดดัน (Pressure: P) ต่อผู้รับผิดชอบ หรือผู้เกี่ยวข้อง จากสาเหตุของปัญหา (D) และความกดดัน (P) ดังกล่าว ก็จะนำไปสู่สถานการณ์ หรือเป็นข้อมูลทางสถิติ (State: S) ที่แสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และทำให้เกิดผลกระทบ (Impact: I) ต่อเกษตรกรในตำบลราชบุรี ซึ่งสะท้อนจากการตอบสนองหรือการบริหารจัดการของภาครัฐ (Response: R) ในอดีต การวิเคราะห์โดยกรอบแนวคิด DPSIR ของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลราชบุรี ได้จากการศึกษาปัญหาการใช้ที่ดิน เช่น ดินมีปัญหา การเสื่อมโทรมของที่ดินเพื่อการเกษตร เนื่องจาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การชะล้างพังทลายของดิน ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน นโยบายของรัฐด้านที่ดิน เช่น การคุ้มครองพื้นที่ป่าอนุรักษ์ การขยายพื้นที่ป่าเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน นโยบายของรัฐด้านการเกษตร เช่น การปรับเปลี่ยนชนิดพืช การประกันราคาผลผลิต การขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์

สมุนไพรร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย ดินถล่ม การขาดแคลนน้ำ (รูปที่ 4 - 1) จากการวิเคราะห์โดยกรอบแนวคิด DPSIR จะเห็นภาพรวมของปัญหา ความกดดันต่อผู้รับผิดชอบ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน สถานการณ์ ผลกระทบ และการตอบสนองเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะนำไปใช้ร่วมกับผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ต่อไป

รูปที่ 4 - 1 การวิเคราะห์ภาพรวม ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

โดยกรอบแนวคิด DPSIR

4.2 ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

ผลการวิเคราะห์จากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีรายละเอียดดังนี้

มีการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2562 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) ปัญหาการเกษตร

(1.1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

(1.1.1) ทรัพยากรดิน พบดินมีข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพืช คือ ดินเค็มที่มีศักยภาพเป็นดินเปรี้ยวจัด ขาดความอุดมสมบูรณ์ และดินบนพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน ดินในที่ลุ่มที่เป็นดินเลน ทรัพยากรดินในกลุ่มดินนี้เป็นพวกดินเลนเค็มและมีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน (ประกอบด้วยกลุ่มดินเลนเค็มที่มีและไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด) เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำทะเล (ปนเศษพืชของพืชที่ขึ้นบริเวณป่าชายเลน) ตะกอนดินเลนส่วนใหญ่มีสารกำมะถันเป็นองค์ประกอบสูง ทำให้มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด มีการระบายน้ำของดินเลวมมาก มีปฏิกริยาดินเป็นต่างปานกลางถึงเป็นต่างจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ 8.0-8.5 ความอุดมสมบูรณ์สูง แต่พืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้ ยกเว้น พืชพรรณธรรมชาติป่าชายเลน เช่น โกงกาง ตะบูนและแสม

ดินบนพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน หรือพื้นที่ภูเขาสูงชัน เนื้อที่ 31,407 ไร่ หรือร้อยละ 38.31 ของเนื้อที่ตำบลราชกรูด มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะดินเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของหิน มีทั้งดินตื้นและดินลึก บางแห่งมีเศษหิน หินพื้นใต้มาก พื้นที่ส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลาย ง่ายต่อการเกิดดินถล่ม และยากต่อการทำเกษตรกรรม ถ้ามีการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม จะสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง พบในพื้นที่เบ็ดเตล็ดที่เป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน ทางทิศใต้ของตำบลราชกรูด ในเขตอุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น และบริเวณตอนกลางของตำบลราชกรูด (เขานมผลา) ในพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านวัดสวาด หมู่ที่ 3 บ้านหน้าเขาล่าง หมู่ที่ 4 บ้านคีรีรอบ และหมู่ที่ 8 บ้านเขาพนม

นอกจากนี้ กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการจัดเก็บตัวอย่างดินในตำบลราชกรูด เพื่อนำมาวิเคราะห์สมบัติของดิน พบว่าดินในตำบลราชกรูดส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ สรุป คือ ดินเสื่อมโทรม เนื่องจากดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และดินเป็นกรด

(1.1.2) ทรัพยากรน้ำ พื้นที่ตำบลราชกรูด มีระบบน้ำประปาใช้ในทุกหมู่บ้าน แต่ยังมีบางหมู่บ้านที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง เช่น หมู่ที่ 2 บ้านล่าง หมู่ที่ 3 บ้านราชกรูด หมู่ที่ 7 บ้านห้วยปลิง และหมู่ที่ 8 บ้านขจัดภัย เนื่องจากแหล่งน้ำดิบที่จะนำมาผลิตประปาเทศบาล มีไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูแล้ง คุณภาพน้ำไม่สะอาดและยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ประกอบกับปัจจุบันประชากรเพิ่มขึ้น ชุมชนขยายใหญ่ขึ้น ยิ่งทำให้ปริมาณการใช้น้ำเพิ่มขึ้น เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากของเสีย ขยะ การใช้สารเคมีจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว การตัดไม้ทำลายป่า สรุป คือ ขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะ ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์

(1.2) ภัยธรรมชาติ และดินถล่ม

ตำบลราชกรูด จังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ที่มีฝนตกชุกประกอบกับเป็นพื้นที่ลาดชันทำให้เกิดปัญหาน้ำไหลบ่า ส่งผลให้พื้นที่เกิดการชะล้างพังทลาย ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ บางพื้นที่มีน้ำท่วมขัง เนื่องจากไม่มีคูระบายน้ำ

(1.3) ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากปัจจัยการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีมีราคาสูง

(1.4) ราคาขายพาราและปาล์มน้ำมันตกต่ำ

(2) ความต้องการหลักของเกษตรกร มี 7 ประการ คือ

(2.1) ปรับปรุงบำรุงดิน ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(2.2) แก้ไขปัญหาการคายน้ำพาราและปาล์มน้ำมันตกต่ำ

(2.3) ลดต้นทุนการผลิต โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

(2.4) แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เช่น อ่างเก็บน้ำพร้อมระบบท่อส่งน้ำ ทำฝายน้ำล้น บ่อน้ำในไร่นา

(2.6) เกษตรกรบางส่วนต้องการปลูกพืชแซมในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมัน ยางพารา

(2.7) เกษตรกรต้องการให้หน่วยงานรัฐส่งเสริมอาชีพเสริมอื่นๆ เพื่อเพิ่มรายได้นอกเหนือจากการปลูกพืช เช่น การเลี้ยงผึ้งโพรง การเลี้ยงสัตว์ (วัว, หมู, ไก่, แพะ) และการเลี้ยงปลาในพืช

(3) ที่มาของรายได้จากภาคการเกษตร

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล พืชเสริมรายได้ คือ สะตอหมาก และผักเหลียง

ผลการจัดทำ PRA ในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง สามารถสรุปปัญหาในภาพรวม 3 ประการ คือ (1) ดินเสื่อมโทรม และดินปัญหา (2) ปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง (3) ราคาขายพาราและปาล์มน้ำมันตกต่ำ ต้องการหาพืชแซมในพื้นที่พืชหลัก

การวิเคราะห์แสดงให้เห็นปัญหาดินเสื่อมโทรม เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ดินตื้น เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของพืช ดินเป็นกรด ขาดแคลนน้ำ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ และปัจจุบันมีการใช้ที่ดินปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ซึ่งความเหมาะสมของดินอยู่ในชั้นความเหมาะสมปานกลางถึงเล็กน้อย การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ในอนาคต เกษตรกรยังคงปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ต่อไป จึงกำหนดไว้เป็นยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล แต่มีข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมการปลูกพืชแซมหรือปลูกพืชร่วมในสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม้ผลให้มากขึ้น เพื่อเสริมรายได้เพิ่มเติมจากพืชเศรษฐกิจหลักทั้ง 3 ชนิด เช่น พืชผักอินทรีย์ ไม้กินใบ ไม้ยืนต้นที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรและชุมชนดังกล่าวข้างต้นแล้ว กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551 ควรมีการสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน การบริหารน้ำ การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ สนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยส่งเสริมกิจกรรมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรับปรุง พื้นที่ดินกรด โดยใช้ปูนโดโลไมท์ ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ ผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด พร้อมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยหมัก จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

ศูนย์ประสานงาน ควบคุมไปกับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ซึ่งควรมีการก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นา แหล่งน้ำขนาดเล็ก ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

การฝึกอบรม
หลักสูตรการวางแผนการใช้ที่ดิน
ระดับตำบล
รุ่นที่ 3
วันที่ 11 - 13 กุมภาพันธ์ 2562
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

พิธีเปิดการฝึกอบรมหลักสูตร การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล รุ่นที่ 3 จังหวัดระนอง

นายถวิล มั่งนุ้ย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 ประธานในพิธีเปิดการฝึกอบรมหลักสูตร การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล รุ่นที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คณะวิทยากร

นายโสภณ ชมชาญ อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

นายคำรณ ไทรฟัก ที่ปรึกษากรมพัฒนาที่ดิน

นายจักรพงษ์ คงช่วย นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวโสภารรณ โพธิ์โพ้น นักวิเคราะห์นโยบายแผนชำนาญการ สำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี

นายไพฑูรย์ นิยะกิจ หัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรมการฝึกอบรม

การจัดทำ
กระบวนการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน
(Participatory Rural
Appraisal : PRA)

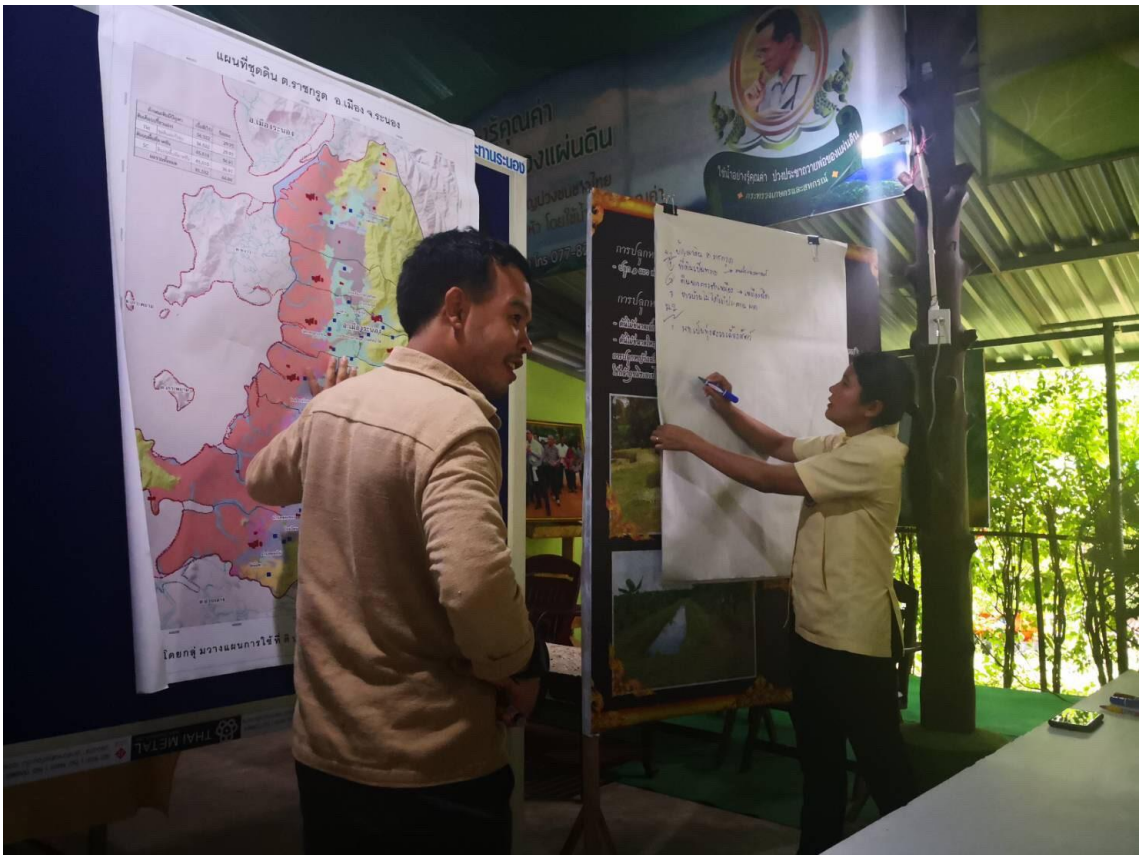

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดิน ประกอบด้วยดินต่างๆ จากการสำรวจทรัพยากรดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน และกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 สมบัติดินแสดงไว้ในตารางที่ 3-4

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของ ตำบลราชกรูด ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผลผสม พืชที่มีอนาคตทั้งด้านคุณภาพ และราคาตลาด(Promising crops) ได้แก่ ทูเรียน เงาะ มังคุด สะตอ ขมิ้นชัน และพืชสมุนไพร พืชที่จะปลูกตามนโยบาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อลดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ได้แก่ ทูเรียน กาแฟ และโกโก้ พืชทางเลือกเพิ่มเติมในอนาคต คือ ไม้ และหวาย

5.3 ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน

ใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด (คันสนีย์ และคำรณ, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพและข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้ (ตารางที่ 5-1)

พืชหลัก ตำบลราชกรูด

ปาล์มน้ำมัน

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไครากพืช (d)

ไม่เหมาะสม (N)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และTKt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ มีข้อจำกัด คือ ดินเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ยางพารา**ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)**

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-s1A มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซึมน้ำ (d)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซึมน้ำ (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และTkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

เงาะ ทุเรียน มังคุด กล้วย**ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)**

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-sIB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

พืชทางเลือก ตำบลราชกรูด

ไผ่

ชั้นความเหมาะสม (S1)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-sIC, Pga-sclA(1), Pga-sclA(2), Pga-sclB(1), Pga-sclB(2), Pga-sclC(1), Pga-sclC(2), Pk-fl-sIB(1), Pk-fl-sIB(2), Pk-fl-sIC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC Ro-silA และSng-rb-sIA ไม่มีข้อจำกัด

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Ntn-clC(1) และNtn-clC(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Ntn-clD(1), Ntn-clD(2) และNtn-clE(1) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTKt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ มีข้อจำกัด คือ ดินเค็ม (x)

มะพร้าว**ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)**

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไครรากพืช (d)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)
กาแฟ โกโก้

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1), Ntn-clD(2) และNtn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

กระชายเหลือง

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ข้า

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ตะไคร้

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซอนโครมาทีน (d)

Ntn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซอนโครมาทีน (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และTkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไหล**ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)**

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-scl(1), Pk-fl-slC, และPk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-s1A มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1) และNtn-clC(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซอนโครมาทีน (d)

Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซอนโครมาทีน (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Tkt-sicA(1) และTkt-sicA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

ขมื่นชั้น

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), ,Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-scl(1), Pk-fl-slC, และPk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1) และNtn-clC(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Tkt-sicA(1) และTkt-sicA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

ส้มโอ มะนาว

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1) ,Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ไม่เหมาะสม (N)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clD(1), Ntn-clD(2) และNtn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

พืชแซม

สับปรด

ชั้นความเหมาะสมปานกลาง (S2)

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pga-sclC(1), Pk-fl-slB(1), Pk-fl-slC, Pk-sclA, Pk-sclB, Pk-sclC และRo-siA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Ntn-clC(1), Ntn-clD(1), Ntn-clD(2) และNtn-clE มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c)

Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไชรากพืช (d) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) และPga-sclC(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Ntn-clC(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซ่อนไซรากพีซ (d) มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และTkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

กล้วย

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-scl(1), Pk-fl-slC, และPk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-s1A มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอิมิตัวเบสของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1) และNtn-clC(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซ่อนไซรากพีซ (d)

Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการซ่อนไซรากพีซ (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Tkt-sic1A(1) และTkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

ผักหวาน ผักเหมียง

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไครากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-scl(1), Pk-fl-slC, และPk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sicIA มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sicIA(1) และTkt-sicIA(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2), Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

พริก

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และRo-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Ntn-clC(1), Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclC(1), Pk-fl-slC, และPk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และSng-rb-sIA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(1) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Ntn-clC(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขนไครรากพืช (d) และสภาพพื้นที่สูงชัน (g)

Ntn-clD(1) และ Ntn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และ Tkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และ SC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

พริกไทย

Pac-clA, Pac-clB, Pac-fl-lB, Pga-sclA(1), Pga-sclB(1), Pk-fl-slB(1), Pk-sclA, Pk-sclB, และ Ro-silA มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pac-fl-lC, Pac-fl-slC, Pga-sclC(1), Pk-fl-slC, และ Pk-sclC มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclB(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(2) มีข้อจำกัดเล็กน้อย คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pk-fl-slB(2) และ Sng-rb-s1A มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) อินทรีย์วัตถุ (m) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclA(2) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) และความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (p) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

Pga-sclC(1) มีข้อจำกัด คือ ความอึดตัวของดินบน (b) ความจุในการแลกเปลี่ยนแคตไอออนของดินบน (c) และโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (k) มีปริมาณต่ำ

ชั้นความเหมาะสมเล็กน้อย (S3)

Ntn-clC(1), Ntn-clC(2) Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความลึกในการขอนไซราก็ช (d)

Ntn-clD(1) และNtn-clD(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ไม่เหมาะสม (N)

Tkt-rb-sic1A มีข้อจำกัดรุนแรง คือ ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Tkt-sic1A(1) และTkt-sic1A(2) มีข้อจำกัดรุนแรง คือ การระบายน้ำ (o) ความเป็นกรด (a) และความเค็ม (x)

Ntn-clE และSC มีข้อจำกัดรุนแรง คือ สภาพพื้นที่สูงชัน (g)

ตารางที่ 5-1 ^๕ระดับความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชหลัก ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่ดิน	ปาล์มน้ำมัน	ยางพารา	ไม้ผล
Ntn-clC(1)	S3d	S3d	S3d
Ntn-clC(2)	S3d	S3d	S3d
Ntn-clD(1)	S3d	S3d	S3d
Ntn-clD(2)	S3d	S3d	S3d
Ntn-clE	Ng	S3dg	S3g
Pac-clA	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-clB	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lB	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lC	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-fl-slC	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclA(1)	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclA(2)	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk
Pga-sclB(1)	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclB(2)	S2bck	S2bck	S2bck
Pga-sclC(1)	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclC(2)	S2bck	S2bck	S2bck
Pk-fl-slB(1)	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-fl-slB(2)	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk
Pk-fl-slC	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclA	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclB	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclC	S2bc	S2bc	S2bc
Ro-silA	S2bc	S2bc	S2bc
Sng-rb-sIA	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk
Tkt-rb-sicIA	Nax	Nax	Nax
Tkt-sicIA(1)	Noax	Noax	Noax
Tkt-sicIA(2)	Noax	Noax	Noax
zSC	Ng	S3g	Ng

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชทางเลือก ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่ดิน	ไผ่	มะพร้าว	กาแฟโรบัสต้า โกโก้	กระชายเหลือง	ข้าว	ตะไคร้	ไพล	ขมิ้นชัน	ส้มโอ, มะนาว
Ntn-clC(1)	S2d	S3d	Nd	S3d	S3d	S3d	S3d	S3d	Nd
Ntn-clC(2)	S2d	S3d	Nd	S3d	S3d	S3d	S3d	S3d	Nd
Ntn-clD(1)	S2dg	S3d	Nd	S3d	S3d	S3d	S3dg	S3dg	Nd
Ntn-clD(2)	S2dg	S3d	Nd	S3d	S3d	S3d	S3dg	S3dg	Nd
Ntn-clE	S2dg	Ng	Nd	S3dg	S3dg	S3dg	Ng	Ng	Nd
Pac-clA	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-clB	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lB	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lC	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bcg	S2bcg	S2bc
Pga-fl-slC	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bcg	S2bcg	S2bc
Pga-sclA(1)	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclA(2)	S1	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk
Pga-sclB(1)	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclB(2)	S1	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck
Pga-sclC(1)	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bcg	S2bcg	S2bc
Pga-sclC(2)	S1	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bckg	S2bckg	S2bck
Pk-fl-slB(1)	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชทางเลือก ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ไผ่	มะพร้าว	กาแฟโรบัสต้า โกโก้	กระชายเหลือง	ข้าว	ตะไคร้	ไพล	ขมิ้นชัน	ส้มโอ, มะนาว
Pk-fl-slB(2)	S1	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmk	S2bcmk	S2bcmpk
Pk-fl-slC	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bcg	S2bcg	S2bc
Pk-sclA	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclB	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclC	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bcg	S2bcg	S2bc
Ro-silA	S1	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Sng-rb-slA	S1	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmk	S2bcmpk
Tkt-rb-siclA	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax
Tkt-siclA(1)	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax
Tkt-siclA(2)	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax
zSC	S3g	Ng	S3g	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng

ตารางที่ 5-3 ^๕ระดับความเหมาะสมทางกายภาพของดินพืชแซม ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่ดิน	สับประรด	กล้วย	ผักหวาน ผักเหมียง	พริก	พริกไทย
Ntn-clC(1)	S2bcd	S3d	S3d	S2bcg	S3d
Ntn-clC(2)	S2bcpkd	S3d	S3d	S2bcpkg	S3d
Ntn-clD(1)	S2bcd	S3dg	Ng	S3g	S3d
Ntn-clD(2)	S2bckd	S3dg	Ng	S3g	S3d
Ntn-clE	S2bcd	Ng	Ng	Ng	Ng
Pac-clA	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-clB	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lB	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pac-fl-lC	S2bc	S2bcg	S3g	S2bcg	S2bcg
Pga-fl-slC	S2bc	S2bcg	S3g	S2bcg	S2bcg
Pga-sclA(1)	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclA(2)	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk	S2bcpk
Pga-sclB(1)	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pga-sclB(2)	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck	S2bck
Pga-sclC(1)	S2bc	S2bcg	S3g	S2bcg	S2bcg
Pga-sclC(2)	S2bck	S2bckg	S3g	S2bckg	S2bckg
Pk-fl-slB(1)	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-fl-slB(2)	S2bcopk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk
Pk-fl-slC	S2bc	S2bcg	S3g	S2bcg	S2bcg
Pk-sclA	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclB	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Pk-sclC	S2bc	S2bcg	S3g	S2bcg	S2bcg
Ro-silA	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc	S2bc
Sng-rb-slA	S2bcopk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk	S2bcmpk
Tkt-rb-siclA	Nax	Nax	Nax	Nax	Nax
Tkt-siclA(1)	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax
Tkt-siclA(2)	Noax	Noax	Noax	Noax	Noax
zSC	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng

- หมายเหตุ : 1. คำอธิบายชุดดินดูจากตารางหน่วยแผนที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
 2. ระดับชั้นความเหมาะสม
 3. ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

ชั้นความเหมาะสม

S1 : เหมาะสม

S2 : เหมาะสมปานกลาง

S3 : เหมาะสมเล็กน้อย

N : ไม่เหมาะสม

ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน

o = การระบายน้ำ

b = ความอึดตัวด้วยต่าง

m = ปริมาณอินทรีย์วัตถุ

k = ปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์

d = การหยั่งรากลึกของรากพืช

c = ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก

p = ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์

a = ปฏิกริยาของดิน

g = ความลาดชัน

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

6.1.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย มานับตั้งแต่ ปี 2517 เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำรงชีวิต โดยยึดหลักความพอเหมาะพอดี ความมีเหตุผล และความไม่ประมาทได้ทรงเตือนล่วงหน้า ให้มีความระมัดระวังในการพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยการพัฒนาอย่าง “เป็นลำดับขั้น” โดยได้ทรงมีปฐมพระราชดำรัสว่าด้วยเศรษฐกิจพอเพียง ความว่า

“การพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นเริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อนด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นสูงขึ้นไปด้วยความรอบครอบระมัดระวังและประหยัดนั้น เพื่อป้องกันความผิดพลาด ล้มเหลวและเพื่อบรรลุผลสำเร็จได้อย่างแน่นอนบริบูรณ์” (พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่บัณฑิต ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 29 กรกฎาคม 2517)

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็ม ที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำ” (พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (จากวารสารชัยพัฒนา ประจำเดือน สิงหาคม 2542)

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเพื่อนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

6.1.2 การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลต้องใช้หลักการอุปสงค์นำอุปทาน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

6.1.3 ลำดับความสำคัญของพืชที่จะกำหนดไว้ในแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

- (1) GI crops (Geographic Indication crops) พืชที่มีข้อบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่รับรองโดยประชาคมยุโรป (EU)
- (2) Distinct crops พืชที่มีคุณภาพระดับพรีเมียม แต่ยังไม่ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการจากประชาคมยุโรป (EU)
- (3) Signature crops พืชอัตลักษณ์ของพื้นที่
- (4) Promising crops พืชที่มีอนาคตทั้งด้านคุณภาพและราคาตลาด

6.1.4 การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลต้องคงไว้เพื่อการผลิตทางการเกษตร เป็นไปตาม ศักยภาพของที่ดิน ภายใต้การจัดการดิน และระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม

6.2 นโยบายแห่งรัฐ ในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัด ระนอง

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการ กำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้ บรรลุ ถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึง **นโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ และแผนด้านต่างๆ ตลอดจนมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน** ที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้บรรลุถึง ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ และแผนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนการใช้ ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ลำดับ ที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพ ของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม
3	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทรัพยากรทางบก)	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
4	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้ อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน
5	นโยบายและแผนการบริหาร จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
6	แผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน)	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคการเกษตรและ อุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมี สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ และแผนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ต่อ)

ลำดับ ที่	นโยบายแห่งรัฐ/ยุทธศาสตร์/ แผนด้านต่างๆ	รายละเอียด
7	แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต ยุทธศาสตร์ที่ 6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ และแผนด้านต่างๆ ดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

6.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 “มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งสอดคล้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ด้านวางแผนการใช้ที่ดิน ดังนี้

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 กำหนดให้กรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้อำนาจหน้าที่ ดังนี้

“ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ และจำแนกดิน เพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินการกำหนดบริเวณการใช้ที่ดิน”

6.2.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่สอดคล้องและเชื่อมโยง คือ

การเกษตรสร้างมูลค่า เน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่ได้การรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เกษตรปลอดภัย เน้นผลิตสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ความปลอดภัย มุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคการเกษตร เพิ่มพื้นที่และปริมาณการเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป สนับสนุนการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำเกษตรอินทรีย์

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาที่สร้างความเจริญด้านรายได้ คุณภาพชีวิต โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่สอดคล้องและเชื่อมโยง คือ

(2.1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยดำเนินการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

(2.2) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีทางการเกษตร

(2.3) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร โดยจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและเพิ่มผลิตภาพการเกษตรแบบบูรณาการ เน้นเกษตรอาหารมูลค่าสูง เพิ่มพื้นที่เกษตรผสมผสาน จัดเขตการเกษตร

6.2.3 แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีประเด็นการปฏิรูป ที่ สอดคล้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล คือ ทรัพยากรทางบก ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 ทรัพยากรดิน ประกอบด้วยประเด็นย่อย 2 ประเด็น ดังนี้

(1) จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นย่อย 2 ประเด็นนี้ มีเป้าหมายให้ที่ดินการเกษตรมีความสมบูรณ์และมีการใช้ที่ดินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6.2.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็น 5 ปีแรกของการขับเคลื่อน และใช้เป็นเครื่องมือหรือกลไกที่ถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ไปสู่การปฏิบัติ แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

(1.1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยดำเนินการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพไว้เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรที่มั่นคง รวมทั้งการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม สนับสนุนให้ทำการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ และความต้องการของตลาดในพื้นที่ เร่งฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การฟื้นฟูพื้นที่นาร้าง

(1.2) ยกระดับและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพฯ ขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

(1.3) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด

(1.4) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ควบคุมการใช้สารเคมี การเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ คือ ส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน เช่น เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ สนับสนุนการพัฒนาปุ๋ยอินทรีย์ การใช้วัสดุอินทรีย์และการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร

6.2.5 นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดิน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และความมั่นคงของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

- (1.1) ที่ดินที่มีการใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสมกับศักยภาพและสมรรถนะของที่ดินลดลง
- (1.2) ที่ดินที่ถูกทิ้งร้างหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ลดลง
- (1.3) ที่ดินมีปัญหาได้รับการฟื้นฟูคุณภาพ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมกับสมรรถนะของดินและสภาพของที่ดิน
- (1.4) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีการทำการเกษตรตามแนวทางเกษตรอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น โดยมีกลยุทธ์การดำเนินงาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐและเอกชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.1.1 วางแผนกำหนดเป้าหมาย และสัดส่วนของการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศ ให้มีความเหมาะสมอย่างเป็นระบบ ตามศักยภาพของที่ดินและสมรรถนะของดิน โดยครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ

2.1.3 กำหนดเขตและมาตรการการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งในระดับประเทศ ระดับลุ่มน้ำ และระดับจังหวัด ให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน

กลยุทธ์ที่ 2.2 การเสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรกรรมให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพื่อสร้างความมั่นคง

2.2.2 พัฒนาศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม ในการเพิ่มปริมาณผลผลิตและลดต้นทุน โดยอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.2.3 ส่งเสริม สนับสนุน การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวไปสู่รูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เกื้อกูลกับระบบนิเวศและสอดคล้องกับ การอนุรักษ์ดินและน้ำ

2.2.4 ฟื้นฟู ปรับปรุง คุณภาพดินที่เสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ และแก้ไขปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยในการทำการเกษตร และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร

2.2.5 คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพ และขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นฐานการผลิตการเกษตรที่ยั่งยืน

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน มีเป้าหมาย ดังนี้

(2.1) มีองค์กรบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(2.2) มีกลไก เครื่องมือ องค์ความรู้ที่สนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยมีกลยุทธ์การดำเนินงาน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ให้
มีประสิทธิภาพ

4.1.1 จัดตั้งองค์กรระดับนโยบาย ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ประสาน และบูรณาการ การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินในภาพรวมของประเทศให้มีเอกภาพ สอดคล้อง ไปในทิศทางเดียวกัน

4.1.2 พัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน และทรัพยากรดิน เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินไปสู่การปฏิบัติ

4.1.3 ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดิน ของภาคีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 4.2 การพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดิน และ
ทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม

4.2.3 เร่งรัด พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน การจัดทำแผนที่ กำหนดแนวเขต ที่ดินของรัฐ โดยมีกฎหมายรองรับ

6.2.6 แผนพัฒนาจังหวัดระนอง (พ.ศ. 2561-2565) (ฉบับทบทวน)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระนอง

“เมืองเกษตรคุณภาพ การท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข”

แผนพัฒนาจังหวัดระนอง พ.ศ. 2561 - 2565 (ฉบับทบทวน) ได้สรุปประเด็นปัญหาและความ
ต้องการทางเศรษฐกิจไว้ดังนี้

ปัญหาที่พบเป็นผลอันเนื่องมาจากราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำอย่างต่อเนื่องผลผลิตต่ำ อีกทั้ง
ไม่ได้มาตรฐาน ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

ความต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือ ประกอบด้วย

ด้านองค์ความรู้ ในการประกอบอาชีพเพื่อลดต้นทุน เช่น อบรมการผสมปุ๋ยตามค่า
วิเคราะห์ดิน

ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการเพิ่มผลิตภาพ ลดการใช้สารเคมี ส่งผลให้ลด
ต้นทุนการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล

ให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตเป็นเกษตรผสมผสาน หรือเกษตรทฤษฎีใหม่
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การก่อสร้างตลาดกลางเพื่อรวบรวมและกระจายผลิตผลทางการเกษตรรวม ทั้งเพิ่ม
อำนาจต่อรอง

ด้านการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้ง
ก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เสริม นอกเหนือจาก
การทำงานเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลัก

แผนพัฒนาจังหวัดระนอง ดังกล่าว มีเป้าประสงค์ต้องการเพิ่มศักยภาพพัฒนา
เศรษฐกิจด้านการเกษตร มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มียุทธศาสตร์
ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม ซึ่งมีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของยางพาราและปาล์มน้ำมันให้สูงขึ้น และสินค้าเกษตรมีคุณภาพปลอดภัยระดับมาตรฐาน โดยพัฒนาภาคการผลิตและอุตสาหกรรมยางพารา ปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร (การผลิตการแปรรูป การตลาด) เพื่อเพิ่มมูลค่าและศักยภาพในการแข่งขัน ส่งเสริมและพัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งมีเป้าประสงค์ให้พื้นที่ป่ายังคงความอุดมสมบูรณ์และมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น ชุมชนเสี่ยงภัยมีความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. 2561 - 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูด

วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูด “บ้านเมืองสะอาดน่าอยู่ ผู้คนสามัคคีมีคุณธรรม เน้นกิจกรรมกีฬาและการศึกษา การเกษตรเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี องค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูดดังกล่าว มีเป้าประสงค์ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การส่งเสริมอาชีพเสริมรายได้ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม มียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเพื่อพัฒนารายได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. 2561 - 2564 ขององค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูด(2559, 40) พบว่าเกษตรกรมีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแต่ละหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่ แต่การรวมกลุ่มบางพื้นที่ยังไม่เข้มแข็งและยั่งยืน ทำให้ไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในการปรับปรุงผลผลิต ส่งผลให้ผลผลิตต่ำ แต่เกษตรกรยังมีแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพมากขึ้นทั้งจากกองทุนหมู่บ้าน โครงการธนาคารประชาชน โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงจากสภาวะเศรษฐกิจระดับประเทศ และระดับภูมิภาคส่งผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า อนุรักษ์ ฟื้นฟู สร้างจิตสำนึกและห่วงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมเพื่อการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งผลการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี พ.ศ. 2561 - 2564 ขององค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูด(2559, 42) พบว่าตำบลปาราชกรูด มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นต้นกำเนิดของลำคลอง ห้วย และน้ำตกต่างๆ สภาพแวดล้อมยังมีสภาพดี รัฐบาลมีนโยบายและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนเป็นระบบ ประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.3 แผนการใช้ที่ดิน

ผลการศึกษาวเคราะห์สภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนนโยบายของรัฐหลายด้านที่เกี่ยวข้อง พบว่าการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรในพื้นที่ลุ่มน้ำมีปัญหาจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยหลักการของการจัดการทรัพยากร สอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการลุ่มน้ำ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรต่างๆมีประสิทธิภาพ มีความสมดุล ยั่งยืน และเพียงพอในอนาคต ซึ่งจำเป็นต้องเสนอแนวทางการใช้ที่ดินในเชิงพื้นที่ โดยการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน เพื่อการใช้ประโยชน์ประเภทต่างๆ ให้เหมาะสมในลักษณะการอนุรักษ์และการพัฒนาผสมผสานกันไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลทางด้านคุณภาพพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ และการจัดการพร้อมกับปัจจัยทางด้านนโยบายในการจัดการลุ่มน้ำ และนโยบายของรัฐในส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องหลายด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อุตสาหกรรม การพัฒนาเมือง และทรัพยากรธรรมชาติ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถกำหนดแผนการใช้ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมหรือโครงการให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ในการจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำได้ ดังนี้

6.3.1 เขตพื้นที่ป่าไม้ (หน่วยแผนที่ 1) เนื้อที่ 96,394 ไร่ หรือร้อยละ 79.03 ของเนื้อที่ตำบล

กำหนดพื้นที่ไว้เพื่อการอนุรักษ์ป้องกัน พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่เป็นพื้นที่ป่าที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสิ่งแวดล้อมไว้อย่างเข้มงวด ลักษณะขอบเขตส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ต้นน้ำอยู่ในตำแหน่งที่สูงที่สุดทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ตำบล และเป็นเขตพื้นที่ที่เป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย และมีมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ส่วนนี้นับว่าสำคัญที่สุดจำเป็นต้องกำหนดเขตไว้เพื่อการอนุรักษ์เปรียบเสมือนเป็นหลังคาของลุ่มน้ำ เพราะการกระทำใดๆ ในพื้นที่เขตนี้จะมีผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อพื้นที่การพัฒนาการผลิตและคุณภาพของลุ่มน้ำตอนล่างโดยรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของแนวทางการดำเนินงาน มาตรการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย และมีมติคณะรัฐมนตรี นโยบาย แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรป่าไม้แล้ว แบ่งเขตพื้นที่ป่าไม้ออกเป็น 2 เขต คือ

เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (หน่วยแผนที่ 11) เนื้อที่ 56,206 ไร่ หรือร้อยละ 46.09 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้เน้นการรักษา พันธุ์สัตว์ป่าที่หายาก ตลอดจนการรักษาสมดุลของระบบนิเวศสภาพป่าเป็นป่าสมบูรณ์ ป่ารอสภาพพื้นฟู ตลอดจนพื้นที่ทำการเกษตร

กำหนดไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันทรัพยากรธรรมชาติโดยให้รักษาสภาพป่าสมบูรณ์ของชาติที่เหลืออยู่อย่างเข้มงวดตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พืชพันธุ์ และสัตว์ป่าที่มีคุณค่าหายาก พื้นที่เขตนี้สภาพทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังสมบูรณ์ ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหมอน อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว อุทยานแห่งชาติแหลมสน และพื้นที่เตรียมเขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่าเลนคลองม่วงกลาง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพยาม พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ตามกฎหมายและมีมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ส่วนนี้จำเป็นต้องมีมาตรการด้านการอนุรักษ์ที่เข้มงวด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สังคมในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในส่วนนี้ จะส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของที่ดินอย่างรวดเร็วมาก โดยเฉพาะการสูญเสียหน้าดินจากการชะล้างพังทลายที่รุนแรง ทำให้มีปริมาณตะกอนเพิ่มมากขึ้นมีผลเสียต่อคุณภาพของน้ำ ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆได้ ปัจจุบันมีพื้นที่บางส่วนถูกบุรุก

ทำลายบ้างแต่ไม่มากนัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีแนวทางจัดการและมาตรการอนุรักษ์ที่เข้มงวด จริงจัง และต่อเนื่องดังนี้ แบ่งเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ออกเป็น 3 เขตย่อย คือ

เขตคุ้มครองสภาพป่า (หน่วยแผนที่ 111) เนื้อที่ 53,973 ไร่ หรือร้อยละ 44.26 ของเนื้อที่ ตำบล สภาพป่าในปัจจุบันเป็นป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าชายเลน กำหนดไว้เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันทรัพยากรธรรมชาติโดยให้รักษาสภาพป่าสมบูรณ์ของชาติที่เหลืออยู่อย่าง เข้มงวดตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พืชพันธุ์ และสัตว์ป่าที่มีคุณค่าหายาก พื้นที่เขตนี้สภาพ ทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ป่าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังสมบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ป่าเพื่อการ อนุรักษ์ ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ส่วนนี้จำเป็นต้องมีมาตรการด้านการอนุรักษ์ที่เข้มงวด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สังคมในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในส่วนนี้ จะส่งผลกระทบต่อ ความเสื่อมโทรมของที่ดินอย่างรวดเร็วมาก โดยเฉพาะการสูญเสียหน้าดินจากการชะล้างพังทลายที่ รุนแรง ทำให้มีปริมาณตะกอนเพิ่มมากขึ้นมีผลเสียต่อคุณภาพของน้ำ ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ก่อให้เกิด ปัญหาต่างๆได้ ปัจจุบันมีพื้นที่บางส่วนถูกบุกรุกทำลายบ้างแต่ไม่มากนัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีแนวทาง จัดการและมาตรการอนุรักษ์ที่เข้มงวด จริงจังและต่อเนื่องดังนี้

การจัดการ

- (1.1.1) ป้องกันและคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ที่เหลือให้คงอยู่และยั่งยืนอย่างเข้มงวด
- (1.1.2) ในกรณีที่มีการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ให้ดำเนินการป้องกันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าไม่อย่างเข้มงวด และมีผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการ กับผู้บุกรุกอย่างเด็ดขาด เร่งรัดการจับกุมผู้บุกรุกป่าไม้ โดยจัดลำดับความเร่งด่วนกับผู้บุกรุกรายใหญ่ เป็น ลำดับแรก แล้วดำเนินการกับรายอื่นๆ ต่อไป เร่งดำเนินการปลูกป่าทดแทนอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม
- (1.1.3) จำแนกพื้นที่ที่มีความเสี่ยง ล่อแหลมต่อการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ เพื่อกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เป้าหมายในการตรวจสอบ
- (1.1.4) นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ป้องกันการลักลอบ หรือบุกรุกพื้นที่ป่าไม้
- (1.1.5) จัดทำแนวเขตที่ดินป่าอนุรักษ์ให้ชัดเจนและยั่งยืน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม ของชุมชนในตำบล ทำให้เป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการปรับปรุง จำแนกแนวเขตที่ดินป่าไม้ และจัดเก็บแผนที่อ้างอิงแนวเขตที่ดินป่าไม้ไว้ในองค์การบริหาร ส่วนตำบลราชภูตป้องกันไม่ให้ราษฎรเกิดความสับสน เจ้าหน้าที่ที่มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
- (1.1.6) สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนรู้จักประโยชน์ คุณค่าของ ทรัพยากรป่าไม้ ให้เกิดความหวงแหน ต้องการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ บูรณาการ ความร่วมมือ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในตำบลราชภูตเพื่อปฏิบัติงานป้องกันรักษาพื้นที่ ป่าไม้ การควบคุมไฟป่า สนับสนุนการสร้างเครือข่ายแนวร่วมป่าไม้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ที่เข้มแข็งทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน
- (1.1.7) ส่งเสริม สนับสนุนประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ความเชื่อด้านการอนุรักษ์ในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้
- (1.1.8) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติได้มียั่งยืน

(1.1.9) พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของระบบสารสนเทศป่าไม้ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถติดตามตรวจสอบพื้นที่ป่าไม้ได้อย่างถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เชื่อมโยงฐานข้อมูลป่าไม้กับทรัพยากรอื่นๆ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ธรณีวิทยา ข้อมูลประชากร ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

องค์กรผู้รับผิดชอบ

เพื่อให้นโยบายด้านการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลืออยู่ใน ตำบลราชกรูดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการประสานงานจากหน่วยงานหรือองค์กรที่บริหารจัดการโดยตรง และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ สำนักงานสำรวจแห่งชาติ สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองทัพอากาศ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

(1.2) เขตฟื้นฟูสภาพป่า (หน่วยแผนที่ 112) 1 เนื้อที่ 752 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับเขตคุ้มครองสภาพป่าในอดีต แต่สภาพป่าในปัจจุบันเป็นป่าไม่ผลัดใบ รอสภาพฟื้นฟู ถ้าไม่มีการรบกวนพื้นที่ สภาพป่าเสื่อมโทรมสามารถฟื้นฟูป่าขึ้นเป็นป่าสมบูรณ์ได้อีกครั้งตามธรรมชาติ การปล่อยให้ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม นับเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดวิกฤตเนื่องจาก มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินที่เป็น ส่วนที่มีความอุดมสมบูรณ์หมดไป หน้าดินที่ถูกชะล้างตกลงไปเป็นตะกอนตามแหล่งน้ำต่างๆ ก่อให้เกิดการตื้นเขินของแหล่งน้ำ เกิดอุทกภัยในฤดูฝน เกิดความแห้งแล้งในฤดูแล้ง

การจัดการ

(1.2.1) ปรับปรุงแนวทางการประเมินและจำแนกเขตป่าเสื่อมโทรมให้เหมาะสม เป็นแนวทางเดียวกันทุกหน่วยงาน

(1.2.1) จัดทำฐานข้อมูลการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม กำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็นแผนระยะยาว เพื่อให้การการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมมีความต่อเนื่อง

(1.2.3) หน่วยราชการดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ดำเนินการตามมาตรการบำรุงรักษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ควบคุมดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ถูกรบกวน เพื่อให้สภาพป่ากลับคืนสู่ธรรมชาติ

(1.2.4) น้อมนำแนวพระราชดำริ แนวทางการมีส่วนร่วม และหลักวิชาการที่เหมาะสมกับปัญหา ภูมินิเวศ สอดคล้องกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่ มาใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

(1.2.5) ส่งเสริมภาคเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility; CSR) ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมด้านฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้มากขึ้น

(1.2.6) ส่งเสริม และสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

(1.2.7) สร้างเครือข่ายชุมชนโดยรอบพื้นที่เพื่อฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

(1.2.8) อนุญาตให้เอกชนหรือประชาชนเข้ามาทำประโยชน์เพื่อปลูกป่าหรือดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

องค์กรผู้รับผิดชอบ

เพื่อให้นโยบายด้านการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ของชาติที่เหลืออยู่ใน ตำบลราชกรูดไว้ให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการประสานงานจากหน่วยงานหรือองค์กรที่บริหารจัดการโดยตรง และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมป่าไม้ สำนักงานสำรวจแห่งชาติ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองทัพอากาศ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล

เขตพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข 1 (หน่วยแผนที่ 113) เนื้อที่ 1,481 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.21 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตการใช้ที่ดินที่จะส่งผลให้เกิดความวิกฤตและผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงในเขตพื้นที่ต้นน้ำ และส่งผลกระทบต่อพื้นที่กลางน้ำและพื้นที่ปลายน้ำในอนาคต เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสม พื้นที่ในเขตนี้มีลักษณะเดียวกับ เขตคุ้มครองสภาพป่าในอดีต แต่มีการทำการเกษตรในปัจจุบัน จึงเกิดการชะล้างพังทลายของดินและไม่เหมาะสมต่อการทำการเกษตร และมีชุมชนอยู่อาศัย และครอบครองที่ดินเพื่อทำการเกษตร ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากเข้าท่วมพื้นที่ที่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรม สร้างความเสียหายด้านเศรษฐกิจ การปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตรสร้างความวิกฤตให้กับพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก ต้องเร่งดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อย่างเร่งด่วน นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ทาง การเกษตร เกษตรกรรมต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่ำ จำหน่ายผลผลิตได้ในราคาน้อย เกษตรกรจึงขาดทุน ทำให้ต้องบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ต่อไปอย่างไม่จบสิ้น เพื่อเพิ่มพื้นที่สำหรับการสร้างรายได้ให้เพียงพอมาตรการและแนวทางการดำเนินการจัดการดังนี้

การจัดการ

(1.3.1) กำหนดนโยบายให้การแก้ไขปัญหาเรื่องการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และการตัดไม้ทำลายป่าเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อปลูกจิตสำนึกของคนในชาติให้เห็นความสำคัญของทรัพยากร และให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และกำหนดนโยบายต่างๆ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน

(1.3.2) ดำเนินการแก้ไขการบุกรุกป่าไม้ โดยใช้แนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 64

(1.3.3) พื้นที่ในเขตนี้ถูกบุกรุกทำลายป่าเพื่อทำการเกษตร ให้ดำเนินการปลูกป่าทดแทน โดยกำหนดชนิดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม

องค์กรผู้รับผิดชอบ

เพื่อให้นโยบายการปลูกป่าทดแทนและการฟื้นฟูสภาพป่าไม้เขตนี้ประสบความสำเร็จ ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ต้องมีองค์กรผู้รับผิดชอบหลักที่สำคัญร่วมประสานงานกัน เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน คือ กรมป่าไม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพอากาศ กรมที่ดิน กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรภาคเอกชน องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล

เขตพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (หน่วยแผนที่ 12) เนื้อที่ 40,188 ไร่ หรือร้อยละ 32.94 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้เป็นเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และอยู่นอกเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 สภาพป่าเป็นป่าสมบูรณ์ ป่ารอสภาพฟื้นฟู ตลอดจนพื้นที่ทำการเกษตรรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาพื้นที่คล้ายคลึงกับเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่ส่วนนี้มีความสำคัญในการอนุรักษ์เป็นอันดับรองลงมาจากเขตพื้นที่ป่าไม่ต้องสงวนในเชิงพัฒนาแบบยั่งยืน กล่าวคือ ถ้ามองจากภาพโดยรวมควรสงวนไว้เพื่อพัฒนาทรัพยากรป่าไม้และพื้นที่ประสานการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างทรัพยากรป่าไม้กับทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เช่น ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรแร่ และทรัพยากรพลังงาน เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดออกเป็นเขตย่อยตามสภาพปัญหาของทรัพยากรป่าไม้ แบ่งเขตพื้นที่ป่าเศรษฐกิจออกเป็น 3 เขตย่อย คือ

เขตบำรุงรักษาสภาพป่า (หน่วยแผนที่ 121) เนื้อที่ 19,190 ไร่ หรือร้อยละ 15.73 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้สภาพป่าในปัจจุบันเป็นป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ กำหนดพื้นที่ไว้เพื่อรักษาคุ้มครอง พื้นที่ป่าไม้ที่สมบูรณ์ที่มีอยู่อย่างเข้มงวดเพื่อสนับสนุนการรักษาความสมดุลของระบบป่าไม้ และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและที่ดินป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืน พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจตามมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่เขตนี้กำหนดไว้ให้เพื่อรักษาสภาพป่าธรรมชาติไว้ และขณะเดียวกันก็สามารถนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ โดยมีมาตรการในการใช้ประโยชน์ดังนี้

การจัดการ

(2.1.1) ป้องกัน คุ้มครองและบำรุงรักษาพื้นที่ป่าไม้ที่เหลือให้คงอยู่และยั่งยืนอย่างเข้มงวด

(2.1.2) ในกรณีที่มีการบุกรุกทำลายป่า ให้ดำเนินการป้องกันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการกับผู้กระทำความผิดอย่างเด็ดขาด และเร่งดำเนินการปลูกป่าทดแทนอย่างรวดเร็ว โดยกำหนดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม

(2.1.3) นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ป้องกันการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าไม้

(2.1.4) จัดทำแนวเขตที่ดินป่าสงวนแห่งชาติให้ชัดเจนและยั่งยืน และจัดเก็บแผนที่อ้างอิงแนวเขตที่ดินป่าไม้ไว้ในองค์การบริหารส่วนตำบลราชกรูดป้องกันไม่ให้ราษฎรเกิด ความสับสน เจ้าหน้าที่มีความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

(2.1.5) สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนรู้จักประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ ให้เกิดความหวงแหน ต้องการและมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ บูรณาการความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนในพื้นที่ ในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้ การควบคุมไฟป่า สนับสนุนการสร้างเครือข่ายแนวร่วมป่าไม้ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เข้มแข็งทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

(2.1.6) ส่งเสริม สนับสนุน ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ความเชื่อด้านการอนุรักษ์ในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้

องค์กรผู้รับผิดชอบ

องค์กรผู้รับผิดชอบหลักๆ ในเขตนี้คือ กรมป่าไม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมที่ดิน กองทัพอากาศ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เขตฟื้นฟูสภาพป่า 2 เนื้อที่ 1,899 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้มีลักษณะเดียวกับเขตบำรุงรักษาสภาพป่าในอดีต แต่สภาพป่าในปัจจุบันเป็นป่าไม่ผลัดใบหรือสภาพพื้นที่ป่า ถ้าไม่มีการรบกวน พื้นที่สภาพป่าที่เสื่อมโทรมสามารถฟื้นตัวขึ้นเป็นป่าสมบูรณ์ได้อีกครั้งตามธรรมชาติ

การจัดการ

(2.2.1) ปรับปรุงแนวทางการประเมินและจำแนกเขตป่าเสื่อมโทรมให้เหมาะสมเป็นแนวทางเดียวกันทุกหน่วยงาน

(2.2.2) จัดทำฐานข้อมูลการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม กำหนดพื้นที่เป้าหมายเป็นแผนระยะยาว เพื่อให้การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมมีความต่อเนื่อง

(2.2.3) หน่วยราชการดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ดำเนินการตามมาตรการบำรุงรักษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ควบคุม ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้ไม่ให้ถูกรบกวน เพื่อให้สภาพป่ากลับคืนสู่ธรรมชาติ

(2.2.4) น้อมนำแนวพระราชดำริ แนวทางการมีส่วนร่วม และหลักวิชาการที่เหมาะสมกับปัญหา ภูมินิเวศ สอดคล้องกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่ มาใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

(2.2.5) ส่งเสริม และสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม สร้างเครือข่ายชุมชนโดยรอบพื้นที่ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

(2.2.6) ส่งเสริมภาคเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility; CSR) ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมด้านฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้มากขึ้น

(2.2.7) อนุญาตให้เอกชนหรือประชาชนเข้ามาทำประโยชน์เพื่อปลูกป่าหรือดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม

องค์กรผู้รับผิดชอบ

องค์กรผู้รับผิดชอบหลักๆ ในเขตนี้คือ กรมป่าไม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมที่ดิน กองทัพอากาศ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เขตฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข 2 (หน่วยแผนที่ 123) เนื้อที่ 19,099 ไร่ หรือร้อยละ 15.65 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ในเขตนี้มีลักษณะเดียวกับเขตบำรุงรักษาสภาพป่าในอดีต ต่อมามีการบุกรุกทำลายป่าเพื่อทำการเกษตรจนถึงปัจจุบัน

การจัดการ

(2.3.1) กำหนดนโยบายให้การแก้ไขปัญหาเรื่องการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และการตัดไม้ทำลายป่าเป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อปลุกจิตสำนึกของคนในชาติ ให้เห็นความสำคัญของทรัพยากร และให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และกำหนดนโยบายต่างๆ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน

(2.3.2) ดำเนินการแก้ไขการบุกรุกป่าไม้ โดยใช้แนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 เรื่อง พื้นที่ป่าหายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

(2.3.3) พื้นที่ในเขตนี้ถูกบุกรุกทำลายป่าเพื่อทำการเกษตร ให้ดำเนินการปลูกป่าทดแทน โดยกำหนดชนิดพันธุ์ไม้ที่เหมาะสม

องค์กรผู้รับผิดชอบ

องค์กรผู้รับผิดชอบหลักๆ ในเขตนี้คือ กรมป่าไม้ องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมที่ดิน กองทัพอากาศ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม องค์กรภาคเอกชน องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล

6.3.2 เขตเกษตรกรรม (หน่วยแผนที่ 2) เนื้อที่ 13,502 ไร่ หรือร้อยละ 11.08 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 อยู่ในเขตเกษตรอาศัยน้ำฝนกำหนดเขตพื้นที่ไว้เพื่อการพัฒนาทางด้านเกษตรเป็นหลัก สภาพพื้นที่โดยทั่วไปจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเขตพื้นที่ป่าไม้ ส่วนใหญ่อยู่ตอนกลางและปลายน้ำ การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์บริเวณนี้ไว้เพื่อพัฒนาการเกษตรด้วยการพัฒนาระบบการผลิตให้ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจตอบสนองความเป็นอยู่ และการดำรงชีวิตของประชากรในพื้นที่ตำบลราชกรูดซึ่งส่วนใหญ่ยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นพื้นฐาน แต่เนื่องจากกิจกรรมทางการเกษตรประเภทต่างๆ ให้ผลตอบแทนที่ไม่เท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ ขึ้นอยู่กับศักยภาพพื้นฐานของพื้นที่และคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาและปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงได้จำแนกเขตพัฒนาการเกษตรไว้เพื่อวางเป้าหมายในการผลิตออกเป็น 2 เขตย่อยคือ

(1) เขตเกษตรที่มีศักยภาพสูง (หน่วยแผนที่ 22)

กำหนดเขตพื้นที่ไว้เพื่อการผลิตสำหรับการแข่งขันเพื่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกเพื่อการแข่งขัน เนื้อที่ประมาณ 9,312 ไร่ หรือร้อยละ 7.63 ของพื้นที่ตำบล

พื้นที่ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไป อยู่ต่ำลงมาจากพื้นที่เขตป่าไม้ ที่ดินมีศักยภาพในการผลิตปานกลาง แม้ว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝน แต่สภาพพื้นที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาชลประทาน ทั้งระบบน้ำใต้ดิน หรือแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ได้ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นลูกคลื่นเล็กน้อย ถึงลูกคลื่นลอนชัน เกิดร่องน้ำสามารถสร้างฝายหรือนบกั้นน้ำได้ นอกจากนั้น มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมกว่าเขตอื่นๆ พื้นที่เขตนี้แบ่งเป็น 3 เขต ตามคุณสมบัติและความเหมาะสมในการใช้ที่ดินดังนี้

เขตปลูกไม้ผล (หน่วยแผนที่ 22331) เนื้อที่ประมาณ 2,285 ไร่ หรือร้อยละ 1.87 ของพื้นที่ตำบล

กำหนดพื้นที่เพื่อเป็นเขตปลูกไม้ผลที่มีศักยภาพเป็นหลัก โดยการพัฒนาการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพเน้นบริโภคภายในประเทศ สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน

มีความลาดชัน 0-20 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันเกษตรกรมีความต้องการปลูกไม้ผล คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล มีข้อจำกัดเล็กน้อย ได้แก่ ปริมาณธาตุอาหารฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน อยู่ในระดับต่ำ กระจายตัวอยู่บริเวณริมร่องน้ำที่มีน้ำไหลเกือบทั้งปี พบทุกหมู่บ้านของตำบลราชกรูดเนื่องจากพื้นที่เขตทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม โดยไม้ผลควรส่งเสริมให้ปลูก ได้แก่ ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง และสะตอ เป็นต้น

แนวทางเลือกในการใช้ที่ดิน

แม้ว่าพื้นที่ของเขตนี้จะมีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงผลตอบแทนในระยะยาว และความต้องการน้ำของพืชแล้ว ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดคือการปลูกไม้ผลที่มีค่าทางเศรษฐกิจที่ดี และบริโภคภายในประเทศ คือ ทูเรียน เงาะ มังคุด ส้มโอ มะม่วงหินมพานต์ ลองกอง นอกจากนี้พื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตเกษตรน้ำฝน แม้ว่าปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปีสูง 4,206 มิลลิเมตร/ปี แต่มีช่วงขาดน้ำ ต้นเดือนมกราคมถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในขณะนี้ ทั้งรูปแบบการเก็บน้ำไว้ผิวดิน ในรูปแบบอ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ บ่อบาดาล หรือการเก็บน้ำใต้ดินในรูปแบบรักษาความชื้น เช่น บ่อตักตะกอนดิน ฝายชะลอความเร็วของน้ำ การปลูกไม้ผลในเขตนี้ควรปลูกในรูปแบบลักษณะไม้ผลสวนผสม เพื่อป้องกันเรื่องปัญหาโรคภัยในบางช่วงบางปี แบ่งแนวทางในการใช้ที่ดินได้ดังนี้

- แนวทางแรกเพิ่มผลผลิตไม้ผล เพื่อตอบสนองกับความต้องการด้านตลาด โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดิน โดยใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ปุ๋ยปุ๋ยสด โดโลไมต์ ปุ๋ยหมัก (พด.1,พด.3,พด.12) น้ำหมักชีวภาพ (พด.2 พด.6 พด.7) รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก 1

- แนวทางที่สองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ได้แก่ การแปรรูปผลผลิต เช่น -การทำผลไม้อบแห้ง (ทูเรียน ขนุน และส้ม) -การทำชาผลไม้ ซึ่งชาผลไม้แต่ละชนิดมีกลิ่นเฉพาะตัว (ส้ม มะนาว) -การทำแยมผลไม้ (แยมมังคุด) -การนำผลไม้ และไวน์ (ไวน์มังคุด ไวน์มะม่วงหินมพานต์ น้ำสับปะรด น้ำส้ม)

- แนวทางที่สามทำการเกษตรผสมผสาน หรือสวนผสม เพื่อลดความเสี่ยงจากราคาลินค้าไม้ผลที่ไม่แน่นอน การทำสวนลักษณะสวนผสม เช่น ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง หนาก พลู ชะอม จำปาตะ พริกไทย สะตอ ลูกเนียง สะละ ผักกูด และอีกหลายชนิดพืชที่สร้างรายได้ผลัดเปลี่ยน เกษตรผสมผสานคือ การเพาะปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ ให้มีความหลากหลายในพื้นที่เดียวกันภายใต้การเกื้อกูลประโยชน์ต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างรายได้ รายวัน รายเดือน รายสัปดาห์ เช่น การเลี้ยงผึ้งในสวนไม้ผล การแบ่งพื้นที่ทำไม้ผสมปลูกผักกินใบรากสั้นเช่น กรีนโอ๊ค, เรดโอ๊ค, กวางตุ้ง,ผักกาดขาว และฮ่องเต้ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาด

สภาพปัญหา/สาเหตุของปัญหา

ด้านกายภาพ

1. ดินส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง แต่เนื่องจากการใช้ที่ดินมาเป็นเวลานาน ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ลง และเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีประสิทธิภาพในการผลิตให้ดียิ่งขึ้น

2. การปลูกไม้ผลส่วนใหญ่อาศัยธรรมชาติใช้น้ำฝนเป็นหลัก ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินหรือ สูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้ในช่วงหน้าแล้ง แต่ยังมีบางพื้นที่ยังขาดแคลนน้ำหรือมีน้ำไม่เพียงพอในช่วงหน้าแล้งทำให้ไม้ผลเสียหายได้ ในช่วงหน้าแล้ง

ด้านสภาพการผลิต

1. ผลผลิตบางพื้นที่ยังต่ำ ผลผลิตไม่สม่ำเสมอเป็นปีเว้นปี ขณะที่ต้นทุนการผลิตสูง สาเหตุ
  - ขาดแคลนพันธุ์ที่มีคุณภาพ (ทุเรียน, เงาะ)
  - บางส่วนเป็นสวนผสมเก่าที่มีการจัดการแบบเก่าๆ มีปัญหาโรคแมลงระบาด
  - ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
  - ขาดความรู้ในขบวนการผลิตและการจัดการที่ทำให้ผลผลิตที่คุณภาพ และเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การทำให้ผลผลิตออกนอกฤดู
  - ขาดแคลนแรงงาน บางช่วงค่าแรงสูง
2. ปัญหาด้านราคาตกต่ำ ทำให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง
  - บางพื้นที่ตลาดรับซื้อมีน้อย พ่อค้าคนกลางเอาเปรียบ ขณะที่ช่วงเวลาออกผลไม่พร้อมๆ กัน
  - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เข้มแข็งในรูปกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตไม้ผล หรือในรูปสหกรณ์การผลิต เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในเรื่องปัจจัยการผลิตราคา และการระดมทุน

แนวทางในการจัดการ/พัฒนา

1. ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
  - พัฒนาที่ดิน ให้ความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน รวมทั้งการจัดการอนุรักษ์ดินและน้ำ
  - พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และแหล่งน้ำใต้ดิน ให้กระจายทั่วถึงในพื้นที่ที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำและให้เกษตรกรมีส่วนร่วม
  - ปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ไม้ผลให้มีคุณภาพดี เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เช่น ทุเรียน ส้มโอ เงาะ ฯลฯ
  - สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เป็นธรรมและเพียงพอ เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยากำจัดศัตรูพืช ฯลฯ
2. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่เกษตรกร ในการปลูกพืช การเก็บเกี่ยว การบำรุงรักษา การจัดการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อให้การใช้สารชีวภาพ สารเคมี อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดมลพิษแก่ผู้ผลิตและลดสารพิษตกค้างต่อผู้บริโภค รวมทั้งการถนอมผลผลิตให้มีคุณภาพ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยให้เข้มแข็งในรูปกลุ่มเกษตรกร ผู้ผลิตไม้ผลต่างๆ หรือในรูปสหกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมีอำนาจต่อรองในระบบการตลาด
4. ประกันหรือแทรกแซงราคาไม้ผลบางอย่าง ในช่วงราคาตกต่ำ และสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
5. รัฐเป็นผู้ประสานและอำนวยความสะดวกระหว่างกลุ่มเกษตรกร (แหล่งผลิต) และภาคเอกชน (ผู้ซื้อ) ในด้านการตลาดและจัดตั้งตลาดกลางในการเชื่อมโยงกับตลาดท้องถิ่น

6.สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ผลให้เพียงพอ รองรับผลผลิตของไม้ผลในเขตนี้ เนื่องจากบางช่วงผลผลิตมีมากมีปัญหาเรื่องราคาแทบทุกปี

องค์กรผู้รับผิดชอบ

องค์กรการบริหารจัดการที่มีส่วนรับผิดชอบในเขตนี้ เพื่อให้นโยบายพัฒนาระบบการผลิต และปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้สัมฤทธิ์ผลคือ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน ธนาคารเพื่อการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงอุตสาหกรรม

เขตปลูกยางพารา (หน่วยแผนที่ 22401) เนื้อที่ประมาณ 1,907 ไร่ หรือร้อยละ 1.52 ของพื้นที่ตำบล

เขตนี้เป็นเขตปลูกยางพาราที่มีศักยภาพสูง ควรพัฒนาระบบการผลิตให้ต้นทุนการผลิต และคุณภาพของผลผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต สามารถแข่งขันได้ในการส่งออก สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชัน 0-20 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการปลูกไม้ยางพารา คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา มีข้อจำกัดเล็กน้อย ได้แก่ ปริมาณธาตุอาหารฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน อยู่ในระดับต่ำ ทรัพยากรที่ดินมีศักยภาพในการผลิตปานกลาง แต่มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำมีจำกัด เนื่องจากพื้นที่สูงและห่างแหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกมากกว่าไม้ผล พบบริเวณพื้นที่ที่ต่ำกว่าเขตป่าลงมา กระจายตัวอยู่ทุกหมู่ที่บ้านของตำบลป่าคลอก

แนวทางเลือกในการใช้ที่ดิน

แม้ว่าพื้นที่ของเขตนี้จะมีความเหมาะสมดีสำหรับปลูกยางพารา แต่เมื่อวิเคราะห์ถึงสภาพราคาขายปัจจุบัน ซึ่งมีราคาต่ำตกต่ำ จึงแบ่งแนวทางในการใช้ที่ดินได้ดังนี้

- แนวทางแรกเพิ่มผลผลิตยางพารา เพื่อตอบสนองกับความต้องการด้านตลาด โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดิน โดยใช้ผลิตภัณฑ์ภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พีชปุ๋ยสด โดโลไมต์ ปุ๋ยหมัก (พด.1,พด.3,พด.12) น้ำหมักชีวภาพ (พด.2 พด.6 พด.7) รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก 1 นอกจากนั้น

- แนวทางที่สองการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ได้แก่ การแปรรูปผลผลิต เช่น การเปลี่ยนจากการขายน้ำยางเป็นขายนยางแผ่น การผลิตเป็นสินค้าอื่นตามความต้องการของตลาด เช่น ที่นอน หมอนยางพารา และพื้นรองเท้า เป็นต้น

- แนวทางที่สามการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร โดยการปลูกพืชแซมร่วมกับยางพารา ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ยางพารา บางส่วนเพื่อปลูกพืชอื่นๆ

ปลูกพืชแซมในยางเล็ก

- สำหรับยางเล็กควรปลูกพืชแซมเพิ่มรายได้ จำพวกพืชล้มลุกอายุสั้น สับปะรด ข้าวโพด ข้าวไร่ ถั่วลิสง ถั่วเขียว แตงโม และ พืชผักต่างๆ เป็นต้น โดยพืชเหล่านี้ควรปลูกห่างแถวยางประมาณ 1 เมตร

- สำหรับยางเล็กควรปลูกพืชแซมเพิ่มรายได้ จำพวกกล้วย เช่น กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ กล้วยหอม กล้วยเล็บมือนาง และมะละกอ ควรปลูกแถวเดียว บริเวณกึ่งกลางระหว่างแถว

- สำหรับยางเล็กควรปลูกพืชแซมเพิ่มรายได้ จำพวกหญ้าอาหารสัตว์ เช่น หญ้ารัฐ หญ้ากินนีสีม่วง หญ้าขน ควรปลูกห่างแถวประมาณ 1.5 - 2 เมตร หญ้าอาหารสัตว์ชนิดอื่นๆจะไม่แนะนำให้ปลูกแซมยางเพราะมีผลกระทบต่อการใช้ปุ๋ยเคมีของต้นยาง

- สำหรับยางเล็กควรปลูกพืชแซมเพิ่มรายได้ จำพวกอ้อยคั้นน้ำ ควรปลูกระหว่างแถว ให้ห่างแถว 2.2 เมตร ปลูกครั้งเดียวไว้ต่อ 2 ครั้ง เก็บเกี่ยว 3 ครั้ง ในเวลา 3 ปี ไม่แนะนำให้ปลูกอ้อยอุตสาหกรรมแซมยางในเขตแห้งแล้งและในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ซึ่งอาจจะทำให้มีปัญหาด้านไฟไหม้ตามมา

การปลูกพืชร่วมยาง พืชร่วมยาง คือพืชที่ปลูกเพื่อให้ผลผลิตพร้อมๆ กับยาง ซึ่งจะ เป็นพืชที่สามารถขึ้นได้ดีในสภาพ ร่มเงา มีดังนี้

- พืชร่วมยางที่สามารถเจริญเติบโตได้ภายใต้ร่มเงาของยาง เมื่อต้นยางมีอายุ 3 ปี ขึ้นไป เช่น ขิง ข่า ขมิ้น ผักพื้นบ้าน และพืชสมุนไพรบางชนิด โดยปลูกระหว่างแถว ห่างแถว 1.5 เมตร

- พืชร่วมยางที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นยาง เมื่อต้นยางมีอายุประมาณ 10 ปี ซึ่งมีแสงรำไร เพียงพอและมีฝนตกชุก จะเหมาะสมต่อการปลูกไม้ดอกสกุลหน้าวัว ไม้ดอกวงศ์ขิง เช่น ขิงแดง ดา หลา หงส์เหิน กระจี๊ยวพังงา กระจี๊ยวส้ม และบัว ไม้ดอกสกุลเฮลิโกเนีย และไม้ประดับบางชนิด โดยปลูกห่างแถว 1.5-1.7 เมตร

- พืชร่วมยางที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นยางที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ พืชสกุล กระจี๊ยว เช่น กระจี๊ยว หวาน สละเนินวง สละหม้อ หวายตะค้าทอง กระจี๊ยว และไผ่ โดยปลูกกึ่งกลางแถว สำหรับหวายตะค้าทองอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในสวนยาง แนะนำให้ปลูกเป็นพืชเสริมรายได้ ก่อนการโค่นยาง

- การปลูกไม้ป่าในสวนยาง มีไม้ป่าบางชนิดที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นยางขนาดใหญ่ โดยปลูก ผสมผสานกึ่งกลางระหว่างแถวและทดแทนการปลูกซ่อมต้นยาง เช่น ในสวนยางทางภาคใต้ ได้แก่ กระจี๊ยวเทพา กระจี๊ยวณรงค์ สะเดาเทียม ทัง พะยอม มะฮอกกานี เคี่ยม ตะเคียนทอง ยางนา ยมหิน และตำเสา

อาชีพเสริมอื่นๆที่เหมาะสมกับชาวสวนยาง เช่น การเพาะเห็ดฟางทะเลลายปาล์มในสวนยาง การเลี้ยงผึ้ง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ยางพารา บางส่วนเพื่อปลูกพืชอื่นๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน กล้วย กาแฟ โอโวคาโต และพืชอื่นๆ ทั้งนี้การเลือกปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจะต้องคำนึงถึง การตลาดในพื้นที่ สภาพพื้นที่ รอบ ระยะเวลาการให้ผลตอบแทน เช่น มีรายได้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี และในแต่ ละชุมชนควรมีการรวมกลุ่มผลิตพืชที่มีคุณภาพดี มีเอกลักษณ์และกำลังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

สภาพปัญหา/สาเหตุของปัญหา

ด้านกายภาพ

1. ดินส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง แต่เนื่องจากมีการใช้ที่ดินมาเป็นเวลานาน ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ลง และเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดินให้มีประสิทธิภาพในการผลิตให้ดียิ่งขึ้น

2. พื้นที่บางแห่งมีความลาดชันค่อนข้างสูง มีโอกาสเกิดการชะล้างพังทลายหน้าดินได้ ถ้ามีการใช้ที่ดินโดยไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่มีประสิทธิภาพ

3. พื้นที่ขาดน้ำ ทำให้มีทางเลือกในการใช้ที่ดินได้ไม่หลากหลาย ต้องเลือกปลูกไม้ยืนต้นในลักษณะพืชเชิงเดี่ยว ทำให้มีปัญหาด้านราคาในช่วงบางปีที่ราคาของพืชที่ปลูกชนิดเดียวตกต่ำ

ด้านสภาพการผลิต

1. ผลผลิตและคุณภาพผลผลิตต่ำขณะที่ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูงในบางพื้นที่ สาเหตุ
- การใช้พันธุ์ยางพารา ไม่มีคุณภาพ ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ

- ปัจจัยการผลิตมีราคาแพงขึ้น เช่น ปุ๋ย ยากำจัดโรคและศัตรูพืชขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน และกาแฟ ที่เข้มแข็ง และที่มีประสิทธิภาพที่ร่วมส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต

- แรงงานหายากและค่าแรงงานสูง

2. ปัญหาด้านราคา เนื่องจาก

- ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านราคา และระบบตลาด ทำให้เสียเปรียบพ่อค้าคนกลาง

- บางส่วนผลผลิตไม่ได้คุณภาพที่ตลาดต้องการซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตลาดต่างประเทศ

- นโยบายการผลิต การแปรรูปและการจัดหาตลาดไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันและเป็นไปในทางเดียวกันทำให้มีปัญหาด้านราคา เนื่องจากปริมาณการผลิตเกินความต้องการตลาด

แนวทางในการจัดการ/พัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการปรับปรุงบำรุงดินและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลาดชัน โดยมีการจัดการให้มีสิ่งปกคลุมดินเพื่อลดการสูญเสียน้ำ

2. ปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางพารา ปลูกทดแทนสวนเก่าที่ให้ผลผลิตต่ำ

3. อบรมให้ความรู้ พัฒนาทักษะขบวนการผลิตยางพารา ให้ได้คุณภาพตามที่ต้องการ

4. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้เข้มแข็ง หรือในรูปแบบสหกรณ์เพื่อพัฒนาการผลิตมีอำนาจต่อรองราคา

5. สนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือเงินโดยผ่านกลุ่มเกษตรกรหรือระบบสหกรณ์ในราคาที่เป็นธรรม

6. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา และแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากยางพาราในจังหวัด

7. สนับสนุนการพัฒนาระบบตลาดท้องถิ่นและระดับจังหวัด ที่มีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงกับระดับภาคที่ใกล้เคียง

8. พัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลภาวะตลาด ความต้องการผู้บริโภค ราคา ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสินค้าเกษตร เพื่อเผยแพร่ต่อเกษตรกร

องค์กรผู้รับผิดชอบ

เนื่องจากพื้นที่มีโอกาสและศักยภาพที่จะพัฒนาระบบการผลิตให้ดีขึ้นได้กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่ยุ่งยากและใช้กระบวนการที่ซับซ้อนมากนัก แต่จำเป็นต้องมีการประสานกันระหว่างหน่วยงานบริหารจัดการของรัฐหลักๆ ในพื้นที่ ที่จะช่วยกันพัฒนาการผลิตทางการเกษตรร่วมกับเกษตรกร คือ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน สำนักงาน

กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ธนาคารเพื่อการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เขตปลูกปาล์มน้ำมัน (หน่วยแผนที่ 22402) เนื้อที่ประมาณ 5,120 ไร่ หรือร้อยละ 4.20 ของพื้นที่ตำบล

เขตนี้เป็นเขตปลูกปาล์มน้ำมันที่มีศักยภาพสูง ควรพัฒนาระบบการผลิตให้ต้นทุนการผลิต และคุณภาพของผลผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบเรียบจนถึง ลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 0-12 เปอร์เซ็นต์ ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการปลูกไม้ ยางพารา คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีข้อจำกัดเล็กน้อย ได้แก่ ปริมาณธาตุอาหารฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน อยู่ในระดับต่ำ ทรัพยากรที่ดินมีศักยภาพ ในการผลิตปานกลาง แต่มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำมีจำกัด เนื่องจากพื้นที่สูงและห่างแหล่งน้ำ ธรรมชาติ ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจเพื่อการ ส่งออกมากกว่าไม้ผล พบบริเวณพื้นที่ที่ต่ำกว่าเขตป่าลงมา กระจายตัวอยู่หมู่ที่ 1,2,3,4 และ 9 ของ ตำบลป่าคอกทางเลือกในการใช้ที่ดิน

แนวทางเลือกในการใช้ที่ดิน

แม้ว่าพื้นที่ของเขตนี้จะมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน แต่เมื่อวิเคราะห์ถึง สภาพราคาปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีราคาต่ำตกต่ำ จึงแบ่งแนวทางในการใช้ที่ดินได้ดังนี้

- แนวทางแรกเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อตอบสนองกับความต้องการด้านตลาด โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยเฉพาจุลธาตุอาหารในดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การปรับสภาพความเป็นกรดเป็นด่างของดิน โดยใช้ผลิตภัณฑ์กรม พัฒนาที่ดิน ได้แก่ ปุ๋ยปุ๋ยสด โดโลไมต์ ปุ๋ยหมัก (พด.1,พด.3,พด.12) น้ำหมักชีวภาพ (พด.2 พด.6 พด. 7) รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก 1 นอกจากนั้น

- แนวทางที่สองการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร โดยการปลูกพืชแซมร่วมกับปาล์ม น้ำมัน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปาล์มน้ำมัน บางส่วนเพื่อปลูกพืชอื่นๆ

สับปะรด เป็นพืชแซมที่ให้ค่าตอบแทนต่อไร่สูง มีระบบรากตื้น และควบคุมวัชพืช ได้นานกว่าพืชแซมอื่น ๆ การปลูกสับปะรด 1 ครั้ง สามารถควบคุมวัชพืชได้นานกว่า 2 ปี แต่ ประสิทธิภาพการควบคุมวัชพืชต่ำกว่าปีแรก

มันเทศ เป็นพืชชนิดเลื้อยพัน คุมหญ้าได้ดี เหมาะกับสวนปาล์มน้ำมันที่มีหญ้าค่า ปาล์มน้ำมันอายุ 2 ปีขึ้นไปควรหยุดปลูก เนื่องจากรากของมันเทศแผ่ไปไกลประมาณ 3-4 เมตร และอยู่ บริเวณผิวดิน ลึก 30-50 เซนติเมตร จึงอาจส่งผลกระทบต่อระบบรากปาล์มน้ำมันได้

ไผ่ พันธุ์ไผ่ที่เหมาะสมจะนำมาปลูกแซมในสวนปาล์ม คือ ไผ่ในตระกูลตงทั้งหมด เนื่องจากไผ่เหล่านี้มีลำต้นสูง เวลาที่ปาล์มโต 20 ปีไปแล้ว ไผ่จะสามารถพุ่งขึ้นไปรับแสงได้ - ถ้าปลูกตอนต้นปาล์มเล็ก ให้คุมความสูงของลำไผ่ไม่เกิน 3 เมตร เว้นลำไม่เกิน 3 ลำ - ถ้าปาล์มโตแล้ว (ปาล์ม 8 ปีขึ้นไป) ให้คุมความสูงลำไผ่ 4-5 เมตร เว้นลำกอละ 4-5 ลำ ที่สวนผมปลูกไผ่เป็นพืชแซมตอน ที่ปาล์มมีอายุ 8 ปี การเว้นระยะกอไผ่ให้ค้ำจนถึงระยะต้นปาล์มเป็นหลัก หากปาล์ม 9x9 เมตร สามารถ ปลูกไผ่ระยะห่าง 3-4 เมตร ถ้าผู้ปลูกวางแผนจะปลูกพืชอื่นแซมเพิ่มอีก เช่น ตะเคียน พยูง มะฮอกกานี ให้ปลูกไผ่ระยะห่าง 6 เมตร เพื่อต่อไปจะได้ปลูกพืชแซมระหว่างไผ่เพิ่มเติมได้อีก

อาชีพเสริมอื่นๆที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน เช่น การเพาะเห็ดฟางทะเลลายปาล์ม การเลี้ยงผึ้ง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปาล์มน้ำมัน บางส่วนเพื่อปลูกพืชอื่นๆ เช่น โกโก้ กาแฟ อโวคาโด และพืชอื่นๆ ทั้งนี้การเลือกปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจะต้องคำนึงถึง การตลาดในพื้นที่ สภาพพื้นที่ รอบ ระยะเวลาการให้ผลตอบแทน เช่น มีรายได้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี และในแต่ ละชุมชนควรมีการรวมกลุ่มผลิตพืชที่มีคุณภาพดี มีเอกลักษณ์และกำลังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

สภาพปัญหา/สาเหตุของปัญหา

ด้านกายภาพ

1. พื้นที่ส่วนใหญ่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ
2. พื้นที่บางแห่งมีความลาดชันค่อนข้างสูง มีโอกาสเกิดการชะล้าง
3. พังทลายหน้าดินได้ ถ้ามีการใช้ที่ดินโดยไม่มีมาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำที่มีประสิทธิภาพ
4. พื้นที่ขาดน้ำ ทำให้มีทางเลือกในการใช้ที่ดินได้ไม่หลากหลาย ต้องเลือกปลูกไม้ยืนต้นในลักษณะพืชเชิงเดี่ยว ทำให้มีปัญหาด้านราคาในช่วงบางปีที่ราคาของพืชที่ปลูกชนิดเดียวตกต่ำ

ด้านสภาพการผลิต

1. ผลผลิตและคุณภาพผลผลิตต่ำขณะที่ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูงในบางพื้นที่ สาเหตุ
  - การใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันไม่มีคุณภาพ ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ
  - ปัจจัยการผลิตมีราคาแพงขึ้น เช่น ปุ๋ย ยากำจัดโรคและศัตรูพืช
  - ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรการผลิต ปาล์มน้ำมัน ที่เข้มแข็ง และที่มีประสิทธิภาพที่ร่วมส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต
  - แรงงานหายากและค่าแรงงานสูง
2. ปัญหาด้านราคา เนื่องจาก
  - ขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านราคา และระบบตลาด ทำให้เสียเปรียบพ่อค้าคนกลาง
  - บางส่วนผลผลิตไม่ได้คุณภาพที่ตลาดต้องการซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตลาดต่างประเทศ
  - นโยบายการผลิต การแปรรูปและการจัดหาตลาดไม่สอดคล้องสัมพันธ์กันและเป็นไปในทางเดียวกันทำให้มีปัญหาด้านราคา เนื่องจากปริมาณการผลิตเกินความต้องการตลาด
3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ
  - ขาดแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับปรุงการผลิต
  - บางส่วนยังมีภาวะหนี้สิน

แนวทางในการจัดการ/พัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการปรับปรุงบำรุงดินและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลาดชัน โดยมีการจัดการให้มีสิ่งปกคลุมดินเพื่อลดการสูญเสียน้ำ

1. ปรับเปลี่ยนพันธุ์ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ปลุกทดแทนสวนเก่าที่ให้ผลผลิตต่ำ
2. อบรมให้ความรู้ พัฒนาทักษะขบวนการผลิตปาล์มน้ำมัน ให้ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ
3. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้เข้มแข็ง หรือในรูปสหกรณ์เพื่อพัฒนาการผลิตมีอำนาจต่อรองราคา
4. สนับสนุนปัจจัยการผลิตหรือเงินโดยผ่านกลุ่มเกษตรกรหรือระบบสหกรณ์ในราคาที่เป็นธรรม
5. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปน้ำมันปาล์ม ให้เป็นน้ำมันเครื่องยนต์ (ไบโอดีเซล)
6. สนับสนุนการพัฒนาระบบตลาดท้องถิ่นและระดับจังหวัด ที่มีระบบเครือข่ายเชื่อมโยงกับระดับภาคที่จังหวัด
7. พัฒนาระบบข่าวสารข้อมูลภาวะตลาด ความต้องการผู้บริโภค ราคา ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสินค้าเกษตร เพื่อเผยแพร่ต่อเกษตรกร

องค์กรผู้รับผิดชอบ

เนื่องจากพื้นที่มีโอกาสและศักยภาพที่จะพัฒนาระบบการผลิตให้ดีขึ้นได้กว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่ยุ่งยากและใช้กระบวนการที่ซับซ้อนมากนัก แต่จำเป็นต้องมีการประสานกันระหว่างหน่วยงานบริหารจัดการของรัฐหลักๆ ในพื้นที่ ที่จะช่วยกันพัฒนาการผลิตทางการเกษตรร่วมกับเกษตรกร คือ กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ธนาคารเพื่อการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล

(2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ (หน่วยแผนที่ 23)

เนื้อที่ประมาณ 3,509 ไร่ หรือร้อยละ 2.88 ของพื้นที่ตำบล

กำหนดเขตพื้นที่ไว้เพื่อให้เป็นพื้นที่ที่จะต้องเร่งรัดปรับปรุงและแก้ไขทรัพยากรที่ดินและสภาพการผลิตที่เป็นปัญหา ให้สามารถพัฒนาการผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพเพื่อการบริโภคและการค้าในลักษณะการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมๆ กับส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ดินให้ยั่งยืน

ทรัพยากรพื้นฐานมีศักยภาพต่ำในการพัฒนาเกษตร เนื่องจากการเกษตรต้องอาศัยน้ำฝนเป็นหลักประกอบกับทรัพยากรดินมีข้อจำกัดเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรค่อนข้างมาก การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินทำได้ค่อนข้างยาก บางพื้นที่ต้องลงทุนสูง อาจกล่าวได้ว่าพื้นที่เขตนี้ทรัพยากรที่ดินเสื่อมโทรมและ สมควรเป็นพื้นที่เป้าหมายหลักที่รัฐจะต้องเร่งรัดพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดินและฟื้นฟูสภาพทรัพยากรโดยรวมของกลุ่มน้ำให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น พื้นที่เขตนี้แบ่งเขตย่อยตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ของที่ดิน และระดับสภาพของปัญหาดังนี้

เขตเกษตรผสมผสาน (หน่วยแผนที่ 237)

เนื้อที่ประมาณ 3,509 ไร่ หรือร้อยละ 2.88 ของพื้นที่ตำบล

เขตนี้เป็นเขตที่ทำการเกษตรที่มีศักยภาพปานกลางถึงต่ำ ส่วนใหญ่เป็นสวนปาล์มน้ำมัน เก่า ไม้ผลผสมร้าง ไม้ผลผสม ไม้ยืนต้นร้าง เกษตรกรยังมีความต้องการในการทำการเกษตรผสมผสาน มีความลาดชัน 0-35 เปอร์เซ็นต์ และพื้นที่มากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ คุณภาพที่ดินมีความเหมาะสมถึงเหมาะสมเล็กน้อย สำหรับปลูกไม้ผล เช่น ทูเรียน เงาะ มังคุด เป็นต้น ไม้ยืนต้น เช่นปาล์มน้ำมัน ข้อจำกัดเล็กน้อย ได้แก่ ปริมาณธาตุอาหารฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และปริมาณอินทรีย์วัตถุในดิน อยู่ในระดับต่ำ มีข้อจำกัดรุนแรง ได้แก่ พื้นที่ลาดชันสูง ดินเค็มเปรี้ยวแฉง และการระบายน้ำในดินไม่ดี กระจายตัวอยู่บริเวณทุกหมู่ที่ ของตำบลราชกรูด

การทำการเกษตรผสมผสานในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นแนวการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวทางการกระจายผลผลิต โดยเปลี่ยนจากพืชชนิดเดียวเป็นพืชหลายชนิด เพื่อลดความเสี่ยงทั้งด้านผลผลิตและราคา ก่อให้เกิดประโยชน์กับทรัพยากรที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางเลือกในการใช้ที่ดิน

ทางเลือกที่เหมาะสมในเขตนี้ ควรเป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ระหว่างการปลูกพืช เลี้ยงปลา และการเลี้ยงสัตว์ เพื่อปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของกลุ่มน้ำให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยมีทางเลือกการใช้ที่ดินดังนี้

1. การปรับเปลี่ยนพืชในเขตนี้ ควรพิจารณาความเหมาะสมกับคุณภาพที่ดินเป็นหลัก ซึ่งได้ทำการประเมินไว้ในบทที่ 5 เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2. แนวทางที่สามารถทำการเกษตรผสมผสาน หรือสวนผสม เพื่อลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าไม้ผลที่ไม่แน่นอน การทำสวนลักษณะสวนผสม เช่น ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง หนามทุเรียน ชะอม จำปาตะ พริกไทย สะตอ ลูกเนียง สะละ ผักกูด และอีกหลายชนิดพืชที่สร้างรายได้ผลผลิตเปลี่ยนเกษตรผสมผสานคือ การเพาะปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ ให้มีความหลากหลายในพื้นที่เดียวกันภายใต้การเกื้อกูลประโยชน์ต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างรายได้ รายวัน รายเดือน รายสัปดาห์ เช่น การเลี้ยงผึ้งในสวนไม้ผล การแบ่งพื้นที่ทำไม้ผสมปลูกผักกินใบรากสั้นเช่น กรีนโอ๊ค, เรดโอ๊ค, กวางตุ้ง, ผักกาดขาว และฮ่องเต้ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาด

3. พื้นที่เป็นเชิงเขา และภูเขา (Stop complex) ที่มีความลาดชันสูงมาก ควรให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มากกว่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนี้จะส่งผลกระทบต่อกลุ่มน้ำวิกฤตได้ในอนาคต ดังนั้นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในเขตนี้ควรเป็นดังนี้บริเวณที่เป็นหุบเขา เชิงเขา และภูเขา ส่วนใหญ่ที่ดินมีความลาดชันและเป็นดินตื้น ควรปลูกป่าหรือไม้ยืนต้นเศรษฐกิจ เช่น ยาง กาแฟ หรือไม้ผลผสม (บริเวณหุบเขา) ที่เน้นระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่มีประสิทธิภาพ

บริเวณที่เป็นที่ราบ ที่ดินมีข้อจำกัดในการเกษตรมาก ต้องมีการพัฒนาที่ดินและแก้ไขทรัพยากรที่ดินที่เป็นปัญหาพร้อมๆ กับส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการปศุสัตว์ โดยเฉพาะสัตว์ปีกพร้อมๆกับมีมาตรการด้านการแปรรูป และการตลาดสนับสนุนแบบครบวงจร เนื่องจากพื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืชต้องลงทุนสูงและไม่คุ้มทุน ทางเลือกการใช้ที่ดินคือ

1. การปลูกสัตว์ (โคเนื้อ กระบือ สุกร สัตว์ปีก) ควบคู่ไปกับการปลูกไม้ยืนต้น มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ สน พืชอาหารสัตว์ ฯลฯ
2. การปลูกไม้ยืนต้น-ไม้ผล พัฒนาเพาะเลี้ยงปลาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีกิจกรรมเสริมทั้งใน และนอกภาคการเกษตร เช่น การเพาะเห็ด การปลูกไม้ดอกไม้ประดับในกระถาง หรือการทำอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน เป็นต้น
3. พัฒนาที่ดินปรับปรุงบำรุงดินเน้นการใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชันโดยวิธีกล (Mechanical method) วิธีพืช (Vegetative method) และวิธีเกษตรกรรม (Agronomic method) ตามความเหมาะสมกับความลาดชันและลักษณะของดิน

องค์กรผู้รับผิดชอบ

การบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินในบริเวณเขตนี้จะมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ นอกจากต้องปรับปรุงแก้ไขทรัพยากรที่ดินและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแล้ว ยังต้องคำนึงถึงการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ทางด้านสังคมคุณภาพชีวิตของผู้คนให้ดีขึ้นด้วย เนื่องจากเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่เหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เนื่องจากมีฐานะยากจนและรายได้น้อย ดังนั้นองค์กรผู้รับผิดชอบในเขตนี้จึงจำเป็นต้องมีความหลากหลายครบวงจร โดยเฉพาะการพัฒนาชุมชนให้สามารถช่วยตัวเองด้วยอาชีพเสริมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วควรเป็นดังนี้

กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน (สูบน้ำด้วยไฟฟ้า) กรมทรัพยากรธรณี ทางด้านสังคม กรมพัฒนาชุมชน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ฯลฯ

เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (หน่วยแผนที่ 239)

เนื้อที่ประมาณ 250 ไร่ หรือ ประมาณร้อยละ 0.21 ของพื้นที่ตำบล กำหนดพื้นที่ไว้เพื่อให้เป็นเขตพัฒนาส่งเสริมการเพาะเลี้ยงชายฝั่งแบบยั่งยืนเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และลดปัญหาการทำลายป่าชายเลน ตลอดจนมีขบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

โดยทั่วไปพื้นที่มีศักยภาพสูงต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เนื่องจากทรัพยากรดินเหมาะสมสามารถกักเก็บน้ำได้ดีและพื้นที่อยู่ไม่ไกลจากแหล่งน้ำทะเล ประกอบด้วย การคมนาคมค่อนข้างสะดวก ถ้ามีการใช้ที่ดินในเขตนี้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมแล้วพื้นที่เขตนี้นับว่าเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำเพื่อการส่งออกที่สำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำ

แนวทางการใช้ที่ดิน

ทางเลือกที่สำคัญสำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนี้ที่สำคัญ คือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิ ปอเลี้ยงกุ้ง ปอเลี้ยงปลา ฯลฯ

ปัญหาในการใช้ที่ดิน

1. ปัญหาโรคกุ้ง ทำให้ผลผลิตลดลงประสพภาวะขาดทุน
2. ปัญหาคุณภาพน้ำชายฝั่งทะเลเนื่องจากบางพื้นที่มีการปล่อยน้ำเสียจากการเลี้ยงกุ้ง โดยไม่มีระบบการบำบัดที่ถูกต้อง

3. เกษตรกรบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและรูปแบบในการพัฒนาการเลี้ยงกุ้งให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพถูกสุขอนามัย ตามความต้องการของตลาด
4. บางช่วงราคาผลผลิตตกต่ำและขาดแคลนอาหารในการเพาะเลี้ยง
5. บางพื้นที่ยังขาดโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ระบบน้ำจืด ฯลฯ สนับสนุนการเพาะเลี้ยงและการขาน้ำจืด ทำให้การลดความเน่าเสียของน้ำกลับคืนสู่สภาพเดิม ทำได้ยาก

แนวทางในการจัดการ/พัฒนา

1. ส่งเสริมและพัฒนาวิธีการและรูปแบบการเลี้ยงกุ้งแผนใหม่ที่จะทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำและผลผลิตมีคุณภาพถูกสุขอนามัยตามมาตรฐานตลาดโลก โรคระบาดยาก ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยลง
2. ให้การสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค เช่น น้ำจืดเพื่อการเพาะเลี้ยง ระบบการคมนาคมไฟฟ้า
3. มีระบบบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงสู่ทะเลหรือทะเลสาบ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อม เช่น บ่อพักน้ำ ฯลฯ
4. ติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ปล่อยจากฟาร์ม คุณภาพดินในพื้นที่เกษตรกรรมข้างเคียงไม่ให้ผิดปกติเกินค่ามาตรฐาน

มาตรการสนับสนุนในเขตนี้

1. การกำหนดมาตรการด้านกฎหมายและกฎระเบียบปฏิบัติในพื้นที่ป่าชายเลน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้มีข้อขัดแย้งกับการเลี้ยงกุ้งได้ เพาะเป็นโอกาสหรือข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าของตลาดกุ้งไทยได้
2. สนับสนุนมาตรการกำจัดน้ำเสียจากชุมชนและอุตสาหกรรมที่เหมาะสมก่อนปล่อยลงทะเล ซึ่งทำให้คุณภาพน้ำในแม่น้ำและในทะเลไม่เน่าเสีย เป็นการเกื้อกูลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
3. การพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารทะเลและการแช่แข็ง รวมทั้งอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. สนับสนุนการพัฒนาจัดตั้งอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมล้างปลาพลาสติก แห อวน อุปกรณ์ประมง

6.3.3 เขตชุมชน (หน่วยแผนที่ 3)

เนื้อที่ประมาณ 6,255 ไร่ หรือ ประมาณร้อยละ 5.13 ของพื้นที่ตำบล

กำหนดพื้นที่เพื่อให้เป็นขอบเขตตัวเมือง และชุมชนที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม พร้อมทั้งการจัดการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายที่ทำให้คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

เขตชุมชนเมือง (หน่วยแผนที่ 31) เนื้อที่ประมาณ 6,255 ไร่ หรือ ประมาณร้อยละ 5.13 ของพื้นที่ตำบล กำหนดเขตจากชุมชนตัวเมืองสำคัญๆ ที่เป็นอำเภอในพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งประกอบไปด้วยสถานที่ราชการสถานประกอบการ ศูนย์การค้า อาคารพาณิชย์ต่างๆ บางส่วนเป็นชุมชนหนาแน่น และบางส่วนกำหนดเขตตามแนวโน้มการขยายตัวของเมืองและตามสภาพการใช้ที่ดินร่วมพิจารณาประกอบร่วมกัน

ปัจจุบันปัญหาในเขตชุมชนเมือง นอกจากปัญหามลภาวะต่างๆอันเกิดจากกากของเสียขยะมูลฝอยน้ำเสีย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาพื้นฐานในชุมชนใหญ่ในตัวเมืองทั่วไปแล้ว ยังมีปัญหาด้านคุณภาพของประชากรที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาที่เท่าเทียมกันระหว่างชุมชนในตัวเมืองและชุมชนในชนบท

จะเห็นได้จากประชากรส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอรอบนอกจะได้รับบริการขั้นพื้นฐานทางการศึกษา สาธารณสุข และสาธารณูปโภคแตกต่างกันอย่างมากกับประชากรที่อยู่ในชุมชนตัวเมือง นอกจากนี้การบริการทางด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ยังมีไม่เพียงพอและทั่วถึง สิ่งเหล่านี้ทำให้คุณภาพชีวิตและคุณภาพประชากร คุณภาพของแรงงานภายในลุ่มน้ำไม่ได้มาตรฐานไม่เท่าเทียมกันทางสังคม เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาด้านการผลิตทางการเกษตรด้านอุตสาหกรรม และด้านอื่นๆ ในการยกฐานะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ลุ่มน้ำให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการการใช้ที่ดินเขตชุมชน

1. การกระจายความเจริญไปสู่ชนบทและขยายเมืองไว้ล่วงหน้า เป็นการส่งเสริมให้มีการย้ายหรือกระจายความเจริญ ส่วนราชการ การศึกษา สาธารณสุข โรงงาน อุตสาหกรรม การคลัง และการค้าพาณิชย์ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ไปยังชนบทรอบนอกให้มี ความเจริญทั่วถึงไม่ให้กระจุกตัวอยู่แต่ในตัวเมือง เพื่อลดปัญหาชุมชนหนาแน่น ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ซึ่งยากต่อการแก้ไขและเพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคตอย่างมีระบบ และควรมีแผนรองรับการขยายชุมชนตัวเมืองที่จะต้องเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคต่างๆ โดยเฉพาะ

2. เร่งรัดการจัดทำผังเมือง เพื่อกำหนดเขตการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ ของเมืองและชุมชนขนาดใหญ่ได้ชัดเจนอย่างมีระบบและสะดวกต่อการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในอนาคต โดยเฉพาะระบบเครือข่ายการคมนาคมที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาจราจร และปัญหาจราจร โดยเร่งดำเนินการในชุมชนตัวอำเภอใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำก่อน เช่นตัวอำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก เป็นต้น

3. ป้องกัน แก้ไข และเพิ่มบริการด้านการกำจัดน้ำเสีย กากของเสีย ขยะมูลฝอย และมลภาวะอื่นๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม โดยร่วมกับภาคเอกชนร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนได้ตื่นตัวปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบการอยู่ร่วมกันของสังคมอย่างเคร่งครัด และให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ร่วมกันของประชาชนและเป็นมลภาวะของชุมชนในตัวเมืองใหญ่

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีต่อคนในชุมชน และบังเกิดผลพลอยได้จากสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น เช่น การท่องเที่ยว เป็นต้น

6.3.4 เขตแหล่งน้ำ (หน่วยแผนที่ 5)

มีเนื้อที่ประมาณ 6,049 ไร่ หรือร้อยละ 4.97 ของพื้นที่ตำบล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) แหล่งน้ำในเขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย (หน่วยแผนที่ 51) มีเนื้อที่ประมาณ 5,150 ไร่ หรือร้อยละ 4.23 ของพื้นที่ตำบล แบ่งเป็น 2 เขตย่อยตามประเภทการสร้างแหล่งน้ำ คือ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ (หน่วยแผนที่ 511) มีเนื้อที่ประมาณ 4,874 ไร่ หรือร้อยละ 4.00 ของพื้นที่ตำบล แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น (หน่วยแผนที่ 512) มีเนื้อที่ประมาณ 276 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของพื้นที่ตำบล

2) แหล่งน้ำนอกเขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย (หน่วยแผนที่ 52) มีเนื้อที่ประมาณ 899 ไร่ หรือร้อยละ 0.74 ของพื้นที่ตำบล แบ่งเป็น 2 เขตย่อยตามประเภทการสร้างแหล่งน้ำ คือ แหล่งน้ำตามธรรมชาติ (หน่วยแผนที่ 521) มีเนื้อที่ประมาณ 155 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่ และเขตพัฒนาเป็นพื้นที่รับน้ำ (หน่วยแผนที่ 523) มีเนื้อที่ประมาณ 744 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของพื้นที่ตำบล

กำหนดพื้นที่เพื่อให้มีแหล่งน้ำผิวดินที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสนองความต้องการในการใช้ประโยชน์ของประชากรในพื้นที่ตำบลป่าคลอก

พื้นที่เขตนี้กำหนดจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่พัฒนาขึ้น และพื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งเกือบตลอดปี ที่มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำได้ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของกลุ่มน้ำ ได้แก่ ห้วยหนอง คลอง บึงต่างๆ

ปัญหา/สาเหตุของปัญหา

- 1) ปัญหามลพิษ เช่น ของเสีย น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมไม่เหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค และการอาศัยของสัตว์น้ำ
- 2) การตื้นเขินของแหล่งน้ำธรรมชาติจากการทับถมของตะกอนและสิ่งกีดขวางทางน้ำ รวมทั้งที่อยู่อาศัยที่รูก้ำทางน้ำธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันเสียหายร้ายแรงได้
- 3) พื้นที่ป่าไม้ถูกทำลาย ทำให้แหล่งต้นน้ำลำธารมีปริมาณน้ำลดลงและลำน้ำตื้นเขิน
- 4) แหล่งน้ำขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดการพัฒนาและดั่งดูรักษาให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางในการจัดการ/พัฒนา

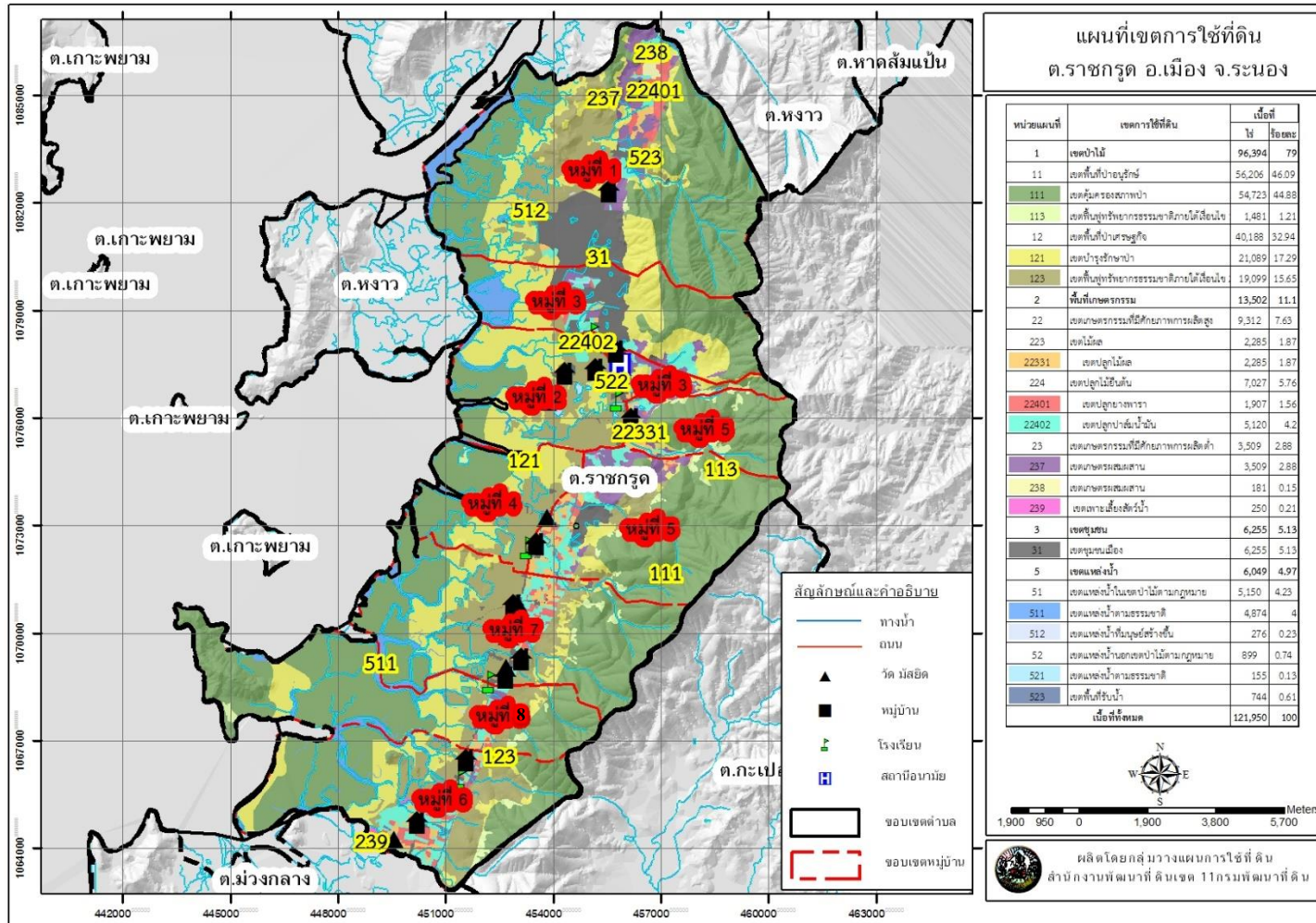
1. มีมาตรการควบคุมไม่ให้มีการปล่อยสิ่งปฏิกูลและของเสียลงสู่ลำน้ำสาธารณะ ขณะเดียวกันควรมีการศึกษา และจัดทำแผนรองรับและป้องกันน้ำเน่าเสียและมลภาวะที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต
2. ควรเร่งขุดลอกคูคลองและรื้อถอนสิ่งกีดขวางทางไหลของน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำได้สะดวก เพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมฉับพลัน
3. บำรุงรักษาป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ โดยมีมาตรการป้องกันไม่ให้ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อมที่อยู่เหนือแหล่งน้ำถูกทำลาย
4. ควรมีการบำรุงรักษาแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นและพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ถึงมือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

องค์กรผู้รับผิดชอบ

กรมชลประทาน กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

หน่วยแผนที่	เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
1	เขตป่าไม้	96,394	79.03
11	เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์	56,206	46.09
111	เขตคุ้มครองสภาพป่า	54,723	44.88
113	เขตพื้นที่พืชรพยากรธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข 1	1,481	1.21
12	เขตพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	40,188	32.94
121	เขตบำรุงรักษาป่า	21,089	17.29
123	เขตพื้นที่พืชรพยากรธรรมชาติภายใต้เงื่อนไข 2	19,099	15.65
2	พื้นที่เกษตรกรรม	13,502	11.08
22	เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง	9,312	7.63
223	เขตไม้ผล	2,285	1.87
22331	เขตปลูกไม้ผล	2,285	1.87
224	เขตปลูกไม้ยืนต้น	7,027	5.76
22401	เขตปลูกยางพารา	1,907	1.56
22402	เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	5,120	4.20
23	เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	3,509	2.88
237	เขตเกษตรผสมผสาน	3,509	2.88
238	เขตเกษตรผสมผสาน	181	0.15
239	เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	250	0.21
3	เขตชุมชน	6,255	5.13
31	เขตชุมชนเมือง	6,255	5.13
5	เขตแหล่งน้ำ	6,049	4.97
51	เขตแหล่งน้ำในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย	5,150	4.23
511	เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	4,874	4.00
512	เขตแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น	276	0.23
52	เขตแหล่งน้ำนอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย	899	0.74
521	เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ	155	0.13
523	เขตพื้นที่รับน้ำ	744	0.61
เนื้อที่ทั้งหมด		121,950	100.00

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนองแล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563

7.1.2 นำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลราชกรูด ไปเสนอต่อ สภาเทศบาลตำบลราชกรูดเพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดระนอง เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายการมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

7.2.1 จำนวนกิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

7.2.2 จำนวนโครงการวิจัยร่วมกับส่วนราชการอื่นในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ดังตัวอย่างในตารางที่ 7-1 และ 7-2

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
			2563	2563
	1.การบริหารน้ำ			
	1.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	13	231,400
	2. การปรับปรุงบำรุงดิน			
	2.1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	-
	2.2 โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	60	102,000
	2.3 จัดหาปุ๋ยอินทรีย์	ตัน	30	51,000
	2.4 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	60	900
	2.5 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	500	2,500
	2.6 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	2	28,000
	2.7 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	200	3,000
	2.8 ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	ตัน	100	340,000
	2.9 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	กลุ่ม	3	10,200
	3. พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน			
	3.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	300,000	360,000
	3.2 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย (แจกจ่ายหญ้าแฝก)	กล้า	100,000	73,000
	4. โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	แห่ง	1	9,900
	5. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร			
	5.1 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	-	-
	6. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร			
	6.1 พัฒนาคูณภาพดินในพื้นที่ปลูกมะพร้าวภาคใต้	แปลง	1	20,930

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)
			2563	2563
	7. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	ราย	17	18,360
	8. โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (ต่อยอด)	โรง	1	4,000
	รวม			1,255,190

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานที่สนับสนุนในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	กิจกรรมของหน่วยงานที่สนับสนุน
<p>เขตเกษตรศักยภาพสูง</p> <p>เขตปลูกปาล์มน้ำมัน</p> <p>เขตปลูกยางพารา</p> <p>เขตปลูกไม้ผล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อรองรับงานสาธิตส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิต อบรมองค์ความรู้ 2. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฐานพัฒนาที่ดิน 3 ศูนย์ <ul style="list-style-type: none"> - ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ทฤษฎีใหม่ 3. เกษตรแปลงใหญ่มะพร้าว 4. เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรสีเขียว 5. โครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกิ้งกูดาคำ 6. จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ <ul style="list-style-type: none"> - อาคารชะลอความเร็วของน้ำ คันดิน บ่อตกตะกอนดิน ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ 3 แฝก - ทางลำเลียงในไรนา ท่อลอด คูระบายน้ำ 7. การปรับปรุงดินกรดและดินเปรี้ยวจัด 8. การปรับเปลี่ยนพืชในพื้นที่ N 9. การพัฒนาแหล่งน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการชลประทานขนาดเล็กเพื่อการอุปโภคบริโภค 2. โครงการจัดหาน้ำ (บ่อบาดาล)
<p>เขตเกษตรศักยภาพต่ำ</p> <p>เขตปลูกยางพารา</p> <p>เขตปลูกปาล์มน้ำมัน</p> <p>เขตปลูกพืชผสมผสาน</p> <p>เขตปศุสัตว์</p> <p>เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด 2. โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก 3. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน 4. โครงการฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการเลี้ยงกิ้งกูดาคำ 5. เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ 6. ปรับเปลี่ยนพืชที่ปลูกในพื้นที่ N 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชเป็น ปรอมง ปศุสัตว์

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง แผน 4 ปี (ปี 2563-2566)

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ (บาท)				รวม
			2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	1.การบริหารน้ำ 1.1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	บ่อ	13	5	5	5	28	231,400	89,000	89,000	89,000	498,400
เขตเกษตร ศักยภาพต่ำ	2. การปรับปรุงบำรุงดิน 2.1 จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม-ดอน	ไร่	-	1,000	1,000	1,000	3000	-	1,500,000	1,500,000	1,500,000	4,500,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.2 โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อม ปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	ไร่	60	40	40	40	180	102,000	68,000	68,000	68,000	306,000
เขตเกษตร ศักยภาพต่ำ	2.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	30	50	50	50	180	51,000	85,000	85,000	85,000	306,000
เขตเกษตร ศักยภาพต่ำ	2.4 ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	60	100	100	100	360	900	1,500	1,500	1,500	5,400
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.5 ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	500	500	500	500	2000	2,500	2,500	2,500	2,500	10,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.6 ผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	2	2	2	2	8	28,000	28,000	28,000	28,000	112,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.7 ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	ไร่	200	200	200	200	800	3,000	3,000	3,000	3,000	12,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.8 ผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน	ตัน	100	100	100	100	400	340,000	340,000	340,000	340,000	1,360,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	2.9 พัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์	กลุ่ม	3	3	3	3	12	10,200	10,200	10,200	10,200	40,800

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง แผน 4 ปี (ปี 2563-2566) (ต่อ)

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ (บาท)				รวม
			2563	2564	2565	2566		2563	2564	2565	2566	
เขตเกษตร ศักยภาพต่ำ	3. พื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน 3.1 ผลิตหญ้าแฝกเพื่อปลูก	กล้า	300,000	300,000	300,000	300,000	1200000	360,000	360,000	360,000	360,000	1,440,000
เขตเกษตร ศักยภาพต่ำ	3.2 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	กล้า	100,000	100,000	100,000	100,000	400000	73,000	73,000	73,000	73,000	292,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	4. โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	แห่ง	1	1	1	1	4	9,900	9,900	9,900	9,900	39,600
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	5. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร -จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	-	1	1	-	2	-	133,000	133,000	0	266,000
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	6. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตร 6.1 พัฒนาคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกมะพร้าว ภาคใต้	แปลง	1	-	-	-	1	20,930	0	0	0	20,930
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	9. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	ราย	17	5	5	5	32	18,360	5,400	5,400	5,400	34,560
เขตเกษตร ศักยภาพสูง	10. โครงการเกษตรอินทรีย์ในโรงเรียน (ต่อยอด)	โรง	1	1	1	1	4	4,000	4,000	4,000	4,000	16,000
รวม								1,255,190	2,712,500	2,712,500	2,579,500	9,259,690

สถานีพัฒนาที่ดินระนอง

Land Development Station, Ranong Province

เลขที่ 90 หมู่ที่ 3 ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง 85000

หมายเลขโทรศัพท์ 077-989825 โทรสาร 077 -989883

E-mail : rng01@ldd.go.th